

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. december 20.)

a Franciaország által a francia adótörvénykönyv 39 CA. cikke alapján biztosított támogatási rendszerről – C46/2004 (ex NN 65/2004) állami támogatás

(az értesítés a C(2006) 6629. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/256/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekeltet, hogy az említett cikkeknek megfelelően nyújtsák be észrevételeiket ⁽¹⁾, és tekintettel ezekre az észrevételekre,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) 2004. február 19-i levelében (D/51178) a Bizottság tájékoztatás iránti kérelemmel fordult a francia hatóságokhoz a több gazdasági és pénzügyi jellegű rendelkezést is magában foglaló, 1998. július 2-i 98-546 sz. törvény 77. cikke által bevezetett, a költségvetési miniszter által egyes vállalkozások számára engedélyezett pénzügyi lízingről szóló rendelkezés tárgyában. ⁽²⁾ A francia hatóságok 2004. március 18-i levelükben a határidő meghosszabbítását kérték, amit a kért információk megadásához meg is kaptak. A Bizottság a francia hatóságoktól az említett információkat a 2004. május 3-i (A/33117) levélben kapta meg. A Bizottság 2004. július 6-i (D/54933) levelében kiegészítő információk benyújtását kérte a francia hatóságoktól, amelyeket 2004. augusztus 2-án (A/36007) kapott meg.

(2) A Bizottság 2004. december 14-i levelében (D/205909) értesítette a francia hatóságokat arról a határozatról, amely szerint a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése alapján megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást. Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetésre került. ⁽³⁾ Ebben a határozatban a Bizottság felkérte Franciaországot és az érdekelt feleket, hogy észrevételeiket megadott időn belül tegyék meg.

⁽¹⁾ HL C 89., 2005.4.13., 15. o.

⁽²⁾ Journal Officiel de la République française (a Francia Köztársaság Hivatalos Közlönye), 152. sz., 1998. július 3., 10127. o.

⁽³⁾ HL C 89., 2005.4.13., 15. o.

(3) A francia hatóságok 2005. január 6-i (A/30266), majd 2005. február 4-i levelükben ennek a határidőnek a meghosszabbítását kérték, amely kérelmeknek a Bizottság 2005. január 11-i (D/50220) illetve 2005. február 16-i (D/51190) levelében helyt adott.

(4) A Bizottság a francia hatóságok észrevételeit 2005. május 15-én (A/32251) kapta meg. Az előírt határidőn belül tizenhat érdekelt fél észrevételeit is megkapta, amelyeket a francia hatóságoknak 2005. június 9-én továbbított (D/54454).

(5) A francia hatóságok 2005. július 7-i levelükben (A/35587) a Bizottságtól a számukra előírt határidő meghosszabbítását kérték, az érdekelt felek észrevételeinek véleményezése céljából. A Bizottság ennek a kérésnek helyt adott, és a francia hatóságok végül észrevételeiket 2005. július 20-i levelükben (A/35981) juttatták el.

(6) A francia hatóságok a 2006. március 2-i e-mailben (A/31655) mindenekelőtt a szóban forgó rendszerre vonatkozó kiegészítő észrevételeket juttattak el a Bizottságnak.

II. A RENDSZER RÉSZLETES ISMERTETÉSE

(7) A francia adótörvénykönyv (CGI) 39 C. cikkének első bekezdése értelmében a bérbe adott vagy bármely más formában rendelkezésre bocsátott javak értékcsökkenését a szokásos használati időtartamra el kell osztani.

(8) A 98-546 sz. törvény 77. cikke két rendelkezést iktat be a CGI-be, amelyek az ingó vagyon személyegyesítő társaságok és gazdasági egyesülések („groupements d'intérêt économique”, GIE) ⁽⁴⁾ által történő finanszírozásával kapcsolatos ügyletekben az adóelkerülés elleni küzdelmet célozzák.

⁽⁴⁾ Lásd a kereskedelmi törvénykönyv L 251-1 – L 251-23 és a CGI 239. cikkét. E cikkek szerint egy GIE két vagy több természetes vagy jogi személy olyan csoportosulása, amely jogi személyiséggel rendelkezik. Célja, hogy megkönnyítse vagy kialakítsa tagjainak gazdasági tevékenységét, javítsa vagy növelje ennek a tevékenységnek az eredményeit. Tevékenységének tagjai gazdasági tevékenységéhez kell kapcsolódnia, és ahhoz képest csak kiegészítő jellegű lehet. A GIE elvben nem alanya a társasági adónak. A csoportosulásban részt vevő minden egyes tag azonban személyesen kötelezett a jövedelemadó vagy a társasági adó megfizetésére a jogosultságainak megfelelő eredmények után. Ennek ellentétképpen a GIE tagjai saját vagyonukkal korlátlan és egyetemleges felelősséget viselnek a csoportosulás adósságaiért.

- (9) A CGI 39 C. cikkének második bekezdése így előírja, hogy egy GIE által bérbe adott eszköz adózási szempontból levonható értékcsökkenése nem haladhatja meg az általa kapott, az említett eszközzel kapcsolatos egyéb terhekkel csökkentett bérleti díjat.
- (10) Valójában a degresszív értékcsökkenés és az eleve az eszköz használatának első éveire összpontosuló pénzügyi költségek miatt, a GIE eredményei ezekben az években igen gyengék, és csak egy ezt követő időszak során válnak nyereségessé, amikor a kapott bérleti díjak összege a megállapított (az értékcsökkenési leírásokat és a pénzügyi költségeket is tartalmazó) költségek összegét meghaladja. Mivel a GIE személyegyesítő társaság, az általa tevékenységének első éveiben elszenvedett veszteségek tehát levonhatók a tagjai által, szokásos tevékenységeik során realizált adóköteles nyereségekből. Az értékcsökkenési leírásra a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében előírt felső korlát tehát annak megakadályozását célozza, hogy az ilyen típusú finanszírozáshoz adóoptimalizálási célokból folyamodjanak.
- (11) E korlátozás alól mindenestre a CGI egy mentességet vezetett be, amikor bizonyos vállalkozások számára kedvező amortizációs szabályozást alakított ki. Így a CGI 39 CA. cikke úgy rendelkezik, hogy a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében előírt felső korlát nem alkalmazható a degresszív módon amortizálandó ingóeszközöknek a GIE-k által történő finanszírozására legalább 8 éves időszak során⁽⁵⁾ attól kezdődően, hogy erre a műveletre a költségvetési miniszter az előzetes engedélyt megadta.
- (12) Ez az engedély több feltételtől függ, mégpedig lényegében a következőktől:
- az eszköz beszerzési ára a piaci árak megfelel;
 - ez a beruházás jelentős gazdasági és társadalmi érdeket képvisel, mindenekelőtt a foglalkoztatás területén;
 - az eszköz használója igazolja, hogy az eszközre gazdasági tevékenységéhez szüksége van, és hogy az alkalmazott finanszírozási módok nem kizárólag adózási jellegűek;
 - és az engedélyből származó adóelőny legalább kétharmadát az eszköz használójához visszajuttatják.
- (13) Általában a GIE – amelyet rendszerint pénzintézetek alkotnak – a finanszírozandó eszközt piaci áron szerzi meg, és azt lízingbe adja a használónak. A használó által befizetett bérleti díjak és a szerződés végére érvényes vételi opció lehívási ára teszi lehetővé a GIE számára, hogy saját finanszírozását, ezen belül a kamatokat és a tőkét fedezze.
- (14) Az értékcsökkenési leírás felső korlátjának nem alkalmazásán túl⁽⁶⁾ a miniszteri engedély megadása lehetővé teszi, hogy a szóban forgó eszközre szokásosan alkalmazott degresszív leírás kulcsot egy százalékponttal megnöveljék. Egyébként az eszköznek a GIE részéről a használónak azt követően történő újbóli eladása esetén, hogy az eszköz használatának szokásos időtartamából annak kétharmada már eltelt, az elidegenítés nyereségére adómentesség vonatkozik.
- (15) Ami a jelentős gazdasági és társadalmi érdek fennállásával kapcsolatos feltételt illeti,⁽⁷⁾ a francia hatóságok jelezték, hogy az ilyen érdek értékeléséhez iránymutatások nincsenek, és ezért annak megvizsgálását egyrészt a beruházásnak a foglalkoztatásra, a versenyfeltételekre és az érintett gazdasági körzet tevékenységének alakulására gyakorolt közvetett kihatásaira – ezen belül különösen egy termelési, irányítási vagy döntéshozatali központ fejlődéséhez vagy létrejöttéhez való hozzájárulásra – figyelemmel, másrészt a beruházásnak a biztonság javításához és a környezet védelméhez való hozzájárulására tekintettel végzik el.
- (16) Ami az engedély megszerzése révén a GIE által elért adóelőny legalább kétharmadának az eszköz használója számára történő visszajuttatását illeti,⁽⁸⁾ a CGI 39 CA. cikkéből az következik, hogy ez utóbbi a bérleti díj összegének csökkentésével vagy a vételi opció összegének mérséklésével történik. Egyébként a GIE által a használónak visszajuttatandó előny pontos összegét az engedély kiállításakor meg kell határozni.
- (17) A Bizottság kérésére a francia hatóságok átadtak egy tevékenységi ágazatok szerinti lebontást az engedély kérelmezőinek összességéről, valamint a szóban forgó rendszer tényleges kedvezményezettjeiről:

Tevékenységi területek	Benyújtott, engedély iránti kérelmek	Az engedély megadásáról szóló határozatok
Tengeri szállítási befektetések	142	110
Légi szállítási befektetések	32	18
Vasúti szállítási befektetések	5	2
Ipari befektetések	7	3
Úrkutató befektetések	3	0

- (18) A francia hatóságok ezzel kapcsolatban jelezték, hogy abból az 56 kérelemből, amelyekre engedélyező határozat nem született, 21 kérelemnél történt visszalépés, 13 kérelmet vettek nyilvántartásba intézkedés nélkül, és 22 kérelmet utasítottak el. Annak a 22 kérelemnek a kapcsán,

⁽⁶⁾ A CGI 39 CA. cikkének értelmében azoknál a csoportosulásoknál, ahol az eredményekre az eszköz első tizenkét havi amortizációja címén elszámolt értékcsökkenések hatással vannak, az egyes üzleti évek veszteségeit csak a GIE egyes tagjai által azok többi tevékenységei révén elért, az általános szabályok szerint adózó társaságok adókulcsa szerint adózó eredmények egynegyedének megfelelő mértékig vonhatók le.

⁽⁷⁾ Lásd a (12) preambulumbekendést.

⁽⁸⁾ Lásd a (12) preambulumbekendést.

⁽⁵⁾ A támogatható javakat új állapotban kell beszerezni, kivéve a hajókat, amelyek lehetnek használtak.

amelyeknél elutasításra került sor, a francia hatóságok hozzátették, hogy közülük 15 vonatkozott a tengeri szállítás területéhez kapcsolódó eszköz finanszírozási ügyletéhez, a többi 7 pedig a légi szállítás területéhez kapcsolódó eszköz finanszírozására vonatkozott.

- (19) A francia hatóságok azt is jelezték, hogy 2004. december 14. óta, amely időpontban a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatról értesítést kaptak, a CGI 39 CA. cikke szerinti engedélyezési eljárásokat felfüggesztették.

III. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

- (20) A Bizottság 2004. december 14-i határozatában úgy vélte, hogy a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában előnyben részesülhetnek a befektetők, az adózási célú GIE-k tagjai és a GIE-k által finanszírozott eszközök használói. A szóban forgó intézkedés szelektivitását illetően a Bizottság megállapította, hogy egyrészt a jelek szerint a költségvetési ügyekkel foglalkozó miniszter mérlegelési joggal rendelkezik az engedély megadási feltételeinek értékelésében, ami lehetővé teszi számára, hogy szubjektív kritériumok alapján válassza ki a szóban forgó rendszer kedvezményezettjeit. Másrészt úgy tűnt, hogy a CGI 39 CA. cikkének adózási rendszere támogatási intézkedést jelent, főként a szállítási ágazat javára. A Bizottság ebben az összefüggésben úgy vélte, hogy a jelek szerint a francia adórendszer jellege vagy szerkezete által a szóban forgó intézkedés nem indokolható. Szerinte a szóban forgó előnyök egyúttal állami források felhasználását, valamint a verseny torzulását és a Közösségen belüli kereskedelemre gyakorolt kihatást is maguk után vonták.

- (21) Ezenkívül a szóban forgó rendszernek a közös piaccal való összeegyeztethetősége kapcsán a Bizottság úgy vélte, hogy jelenleg a 87. cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott mentességek egyike sem releváns ebben az összefüggésben. A szóban forgó adózási rendszer a jelek szerint nem felelt meg az állami támogatások területén elfogadott közösségi irányvonalaknak, keretszabályoknak és iránymutatásoknak. Az tehát a közös piaccal összeegyeztethetetlennek tűnt.

- (22) Következésképpen a Bizottság úgy döntött, hogy a szóban forgó állami támogatási rendszer minősítésével kapcsolatos, és annak a közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kételyek eloszlátása végett megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást.

IV. A FRANCIA HATÓSÁGOK MEGJEGYZÉSEI

- (23) Észrevételeikben a francia hatóságok először is azt állítják, hogy a CGI 39 CA. cikkében szereplő rendszer nem képez állami támogatást. Valójában az általános szabályok alkalmazásával kapcsolatos technikai rendelkezésről van szó, amely lehetővé teszi, hogy – az általános szabályok alóli mentesség helyett – az érintett finanszírozási mód a hatóságok ellenőrzése alá kerüljön. A CGI 39 C. cikkének második bekezdése szerinti levonható értékcsökkenési leírás korlátozása eszerint – az adóelkerülés gyanúját feltételezve – azt célozza, hogy megakadályozza ennek a finanszírozási mechanizmusnak az adózás optimalizálása

érdekeiben történő felhasználását. A CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer is az adóelkerülés elleni küzdelmet célozza. Mivel a rendelkezés által érintett nehézgépek mindenesetre a beruházás viszonylag lassú megtérülését jelentik, a lízing felhasználása e feltételezés szerint nemcsak az adózás optimalizálására való törekvést jelent, de gazdasági szükségszerűséget is.

- (24) Ilyen összefüggésben a francia hatóságok előadják, hogy az engedély megadásához teljesítendő feltételek együttese eleve lehetővé tenné a vételi opció mellett bérbe adott beruházási javak finanszírozási műveletei feletti ellenőrzés gyakorlását, és mindazoknak a finanszírozási módoknak a szóban forgó adózási rendszer előnyeiből történő kizárását, amelyeket főként az adóoptimalizálással kapcsolatos megfontolások motiválnak.

- (25) Szerintük így áll a helyzet, különösen annak a feltételnek az esetében, amely szerint a beruházásnak jelentős gazdasági és társadalmi érdeket kell képviselnie, mégpedig a foglalkoztatás szempontjából. E feltétel teljesítése feltételezi, hogy az engedély iránti kérelemhez munka-erőfelvétellel kapcsolatos kötelezettségvállalásokat csatoljanak. Ilyen szempontból a francia hatóságok hozzátesszik, hogy a létrehozott munkahelyeket az eszköz minimális használati ideje, vagyis a bérleti vagy rendelkezésre bocsátási szerződés időtartama alatt, tehát legalább 8 évig fenn kell tartani. Szerintük a létrehozott munkahelyeknek lehetővé kell tenniük, hogy az engedélyt kérelmező társaság alkalmazottainak nettó száma növekedjen, és közvetlenül kapcsolódnuk kell a beruházáshoz.

- (26) A francia hatóságok e tekintetben hozzátesszik, hogy egyes engedély iránti kérelmeket azért utasítottak el, mert nem a benyújtott finanszírozási projekthez nem fűződött gazdasági vagy társadalmi érdek. Az ilyen érdek hiányát kétféle helyzet jellemezheti. Először is, kellő munkaerő-felvétel vagy álláshirdetés – mind mennyiségi, mind minőségi értelemben –, amely egy döntéshozatali és irányítási központot megerősítene, vagy megvalósítását lehetővé tenné. Másodszor, az a feltételezés, amely szerint a kérelmező pénzügyi helyzete lehetővé tenné számára, hogy más, serkentő jelleget nem képviselő finanszírozási eszközökhöz folyamodjon.

- (27) Az a feltétel, hogy a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában a GIE tagjai által élvezett adóelőny nagyobbik részét a használónak vissza kell juttatni, lehetővé tenné az adózási optimalizálással szembeni harcot is, kizárva az e rendelkezés szerinti előnyből azokat a műveleteket, amelyek csupán pénzügyi nyereségek létrehozását szolgálják.

- (28) Ezenkívül a francia hatóságok külön kiemelik, hogy az ily módon megvalósuló ellenőrzési rendelkezés nem lenne mérlegelési jellegű. E tekintetben hivatkoznak a francia Alkotmányügyi Tanács ítélezési gyakorlatára, amelynek értelmében egy engedély – amilyent a CGI 39 CA. cikke előír – nem mérlegelési jellegű, hanem csak a költségvetési ügyekkel megbízott miniszter hatáskörébe utalná annak biztosítását, hogy a szóban forgó tevékenység a törvény által rögzített feltételeknek megfelelő. ⁽⁹⁾

⁽⁹⁾ Az Alkotmányügyi Tanács (Conseil Constitutionnel) 1987. december 30-i 87-237 DC sz. határozata.

- (29) Az értékcsökkenési leírás összegéhez kapcsolódó adóelőny mindenestre nem az adóbevételek csökkenésével, hanem az adóalap időben eltérő megoszlásával párosulna. Ezen kívül a GIE tagsággal rendelkező befektetők által megtartott előny pontos mértéknek meghatározása egy olyan díjazással párosulna, amelynek összege a piaci feltételekből és egy hagyományos üzleti tárgyalásból adódik.
- (30) Ezt követően, a szóban forgó adózási rendszernek a Bizottság által felvetett szelektivitását illetően a francia hatóságok több érvet is felhoznak.
- (31) Először is, a jelzett rendszer általános intézkedést jelentene, amely az ipari ágazatra és a szállítási ágazatra egyaránt vonatkozhat. Példaként a francia hatóságok hivatkoznak a papírpép feldolgozását szolgáló berendezésekre, a szénhidrogének tárolótartályaira, a nyomdagépekre és a hűtőaggregátokra, amelyek a degresszív módszer szerint, legalább nyolc év során amortizálható ipari javak. Ezen kívül a francia hatóságok jelzik, hogy ennek a rendelkezésnek a hatóköréből kizártak egyes szállítási eszközöket, mint például a kamionokat és az autóbuszokat, azok ennél rövidebb értékcsökkenési időtartama miatt. Az értékcsökkenés szóban forgó időtartama tehát mindazokra a javakra érvényes, amelyek esetében a befektetés megtérülése elegetően hosszú időt vesz igénybe.
- (32) Másodsor, a szóban forgó rendszerből adódó előnynek a szállítóeszközökre való koncentrálódása a valóságban a francia közhatalóságok akaratától független fejleményekhez vezetne, konkrétan egyrészt az iparvállalatok pénzügyi helyzetének alakulásában, másrészt pedig a befektetőknek a szállítóeszközökhöz való vonzódása révén. Persze ez utóbbi magában foglalna a befektetők szemében nagyon vonzó aktívákat. Ők, kockázataik korlátozása érdekében, olyan javakat választanának, amelyek könnyen forgathatóak, amennyiben a felhasználónak nehézségei lennének.
- (33) Harmadsor, a szóban forgó rendszer nem részesíti előnyben a francia vállalkozásokat, mivel a nemzeti hovatartozás a GIE-tagság létrejöttében nem releváns tényező. Egy külföldi befektető, különösen egy pénzintézet ily módon, adójogi illetékességének helyétől függetlenül, hasznot húzhat a jelzett rendszerből és az annak eredményként jelentkező pengzgzdálkodási nyereségekből.
- (34) Mindenestre feltételezve, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer az általános szabályok alóli mentességet jelent, alkalmazási területe nem lenne korlátozva, alkalmazásának időtartama korlátlan lenne, és az adóelkerülés elleni küzdelem objektív és horizontális kritériumain alapulna. Így tehát elkerülné az állami támogatásnak történő minősítést, ugyanúgy, mint a német légitársaságok javára az értékcsökkenés kapcsán adott adóügyi támogatásról szóló, 1996. március 13-i, 96/369/EK bizottsági határozatban szereplő adózási rendszer.⁽¹⁰⁾
- (35) Ezenkívül ami az eszköz elidegenítésből származó nyereségére szóló adómentességet illeti, a francia hatóságok jelzik, hogy a GIE tagjai számára ebből az adómentességből származó előny legalább kétharmadát az eszköz végső használójának vissza kell juttatni. Kitartanak amellet, hogy ezt a feltételekhez kötött adómentességet a francia adórendszer jellege és szerkezete indokolja. Erre halasztott elidegenítés esetén van szükség, annak érdekében, hogy az általános rend feltételeinek megfelelően garantálják az értékcsökkenés levonásából eredő adóelőny fenntartását. Egyébként a francia hatóságok kiemelik, hogy ez az adómentesség 2007. január 1-jétől az általános rendnek megfelelően. Valóban, ettől a naptól kezdve a több mint két éve birtokolt, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok elidegenítéséből származó nyereség adómentességet kap, feltéve hogy az adóköteles eredmény meghatározásához az elidegenítésből származó nyereség nettó eredményének 5 %-át kitevő költségeket és terheket vettek figyelembe. Tehát a GIE és a használók között megkötött, az eszközök rendelkezésére bocsátásáról szóló szerződések megkötésének dátumát figyelembe véve, ezeknek az eszközöknek a halasztott elidegenítésére 2007. január 1-je után lenne lehetőség, mivel erre az elidegenítésre csak azt követően kerülhet sor, hogy a jelzett szerződések futamidejének kétharmada már letelt. A GIE tagjai ekkortól részesülhetnek ebben az adómentességben, az általános szabályok alkalmazásával.
- (36) A francia hatóságok kifejtik azt is, hogy az elidegenítés nyereségének adómentessége nem automatikus. Ennek az adómentességnek egyik feltétele az lenne, hogy az eszköz tényleges használója bizonyítsa, miszerint annak költségét figyelembe véve, pénzügyi egyensúlyának veszélyeztetése nélkül nem lenne képes közvetlenül megszerezni azt. A francia parlament pénzügyi bizottságának 1998. március 25-i revizori jelentése szerint tehát ez a feltétel az 1998. évi költségvetési törvény által eltörölt, a hajótulajdonosok részjegy-jegyzéseire adott adólevonás (a továbbiakban: „hajórészesedési rendszer”) alternatív mechanizmusainak megvalósításába illik bele.
- (37) Ami a szóban forgó adózási rendszernek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illeti, a francia hatóságok fenntartják, hogy amennyiben ez a rendszer állami támogatást valósítana is meg, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének megfelel, mivel elősegíti bizonyos tevékenységek fejlődését, anélkül hogy a verseny feltételeit a közös érdekekkel ellentétes mértékben módosítaná. Valójában a CGI 39 CA. cikkének rendelkezése nem biztosítana a nemzeti gazdasági szereplők számára előnyöket, a többi tagállam szereplőinek rovására, és nem lenne előnyösebb a többi tagállamban létező rendszereknél.
- (38) Ezzel kapcsolatban utalnak a tengeri szállítás sajátos helyzetére, ahol az üzemeltetők a szóban forgó rendszer fő felhasználói. E tekintetben megállapítják, hogy ez a rendszer ugyanolyan hatású intézkedés, mint a hajórészesedési rendszer – a Franciaországban bejegyzett hajók finanszírozására vonatkozó rendszer –, amelyet korábban már bejelentettek és amelyet a Bizottság a Szerződés

⁽¹⁰⁾ HL L 146., 1996.6.20., 42. o.

87. cikkének (3) bekezdése alapján jóváhagyott.⁽¹¹⁾ A hajórészesedési rendszert 1998-ban túlzott költségvetési ráfordításai miatt szüntették meg. Jelzik azt is, hogy a jogalkotó a Franciaországban bejegyzett kereskedelmi hajók számának stagnálására és a fiskális kiadások csökkentésének szándékára való tekintettel határozott a pénzügyi lízing alkalmazása mellett. A CGI 39 CA. cikkének hatálybalépése nem a francia tengeri szállítási ágazat növekedését, hanem a konszolidációt és a francia zászló alatt hajózó flotta megújulását vonta maga után. Hiszen ugyanebben az időszakban más tagállamok flottái mind számbelileg, mind regisztrertonnában növekedtek. A jelzett rendszer hatálybalépése tehát nem sérelmes más tagállamok tengeri szállításának fejlesztése szempontjából.

(39) A CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer egyébként tökéletesen beleillik a tengeri szállításnak adott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokba (a továbbiakban: „az 1997. évi közösségi iránymutatások”) és a tengeri szállításnak adott állami támogatásokról szóló, C (2004) 43 bizottsági közleménybe (a továbbiakban: „a 2004. évi közösségi iránymutatások”).⁽¹²⁾ Különösen a közösségi flották versenyképességének elősegítéséhez járulna hozzá a tengeri szállítás világpiacán, hogy óvja a közösségi foglalkoztatást, mind a fedélzeten, mind a szárazföldön, megőrizze a Közösség tengeri szállítással kapcsolatos know-how-ját és fejlessze tengeri szállítással kapcsolatos képességeit (a jelzett közösségi iránymutatások 2.2. pontja). Ezenkívül hatékonyan járulna hozzá a környezet biztonságának és védelmének javításához, mivel lehetővé tenné a flotta megújulását. Ami konkrétan a hajózó állomány foglalkoztatásának és a kiváló minőségű szárazföldi munkahelyeknek a fenntartását illeti, a francia hatóságok emlékeztetnek arra, hogy az engedély kiállításához megkövetelt ellenértékek egyike az, hogy a tengeri szállítási tevékenységek irányításával és a hajók irányításával kapcsolatos stratégiai döntéshozatali központtal kell rendelkezniük az Unió területén. Így nemcsak a tengeri szállítás irányításához közvetlenül kapcsolódó munkahelyek, de közvetve a kapcsolódó tevékenységekkel összefüggő munkahelyek is profitálhatnak a szóban forgó adózási rendszerből.

(40) Felhívják azonban a figyelmet arra, hogy sem az 1997. évi,⁽¹³⁾ sem a 2004. évi közösségi iránymutatások⁽¹⁴⁾ nem állapítanak meg szigorú kapcsolatot a tengeri szállítás fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges támogatások és a létrehozott munkahelyek szintje között. A 2004. évi közösségi iránymutatásokból egyébként szerintük „semmi nem mutat arra, hogy a tagállamok közötti versenyben a közös érdekekkel ellentétes mértékű torzulások lennének” és hogy „a foganatosított intézkedések pozitívnak bizonyultak a kiváló minőségű munkahelyek megőrzése számára [...]” (3.1. pont).

⁽¹¹⁾ 1996. május 3-i bizottsági határozat, 85/96. sz. állami támogatás – Franciaország – a tengeri szállítási ágazatra vonatkozó adóintézkedés, SG (96) D/4527.

⁽¹²⁾ HL C 205., 1997.7.5., 5. o., illetve HL C 13., 2004.1.17., 3. o.

⁽¹³⁾ A 12. lábjegyzet szerint.

⁽¹⁴⁾ A 12. lábjegyzet szerint.

(41) Végül, ami a jogos elvárás elvének az adott esetben való alkalmazását illeti, a francia hatóságok hivatkoznak a Franciaország által a „Bretagne Angleterre Irlande” („BAI” vagy „Brittany Ferries”) számára nyújtott állami támogatás végrehajtásáról szóló, 2001. május 8-i 2002/15/EK bizottsági határozatra,⁽¹⁵⁾ amelyben a szóban forgó rendszer megvizsgálásra került.

(42) A francia hatóságok hivatkoznak továbbá a Bizottság 1998. március 17-i levelére (A/32232) is, amely a CGI 39 C. cikke második bekezdésének és 39 CA. cikkének bevezetéséről számol be. Úgy vélik, hogy ettől a levéltől, valamint a Bizottság által megvizsgált olyan különféle ügyektől függetlenül,⁽¹⁶⁾ amelyekben említés történik a CGI 39. cikkéről, ezzel a rendszerrel kapcsolatban semmiféle eljárás alkalmazására nem került sor a hatálybalépésétől számított 6 évben.

(43) Ilyen körülmények között a Bizottság hallgatása jogos elvárást teremtett a CGI 39 CA. cikkének a közös piaccal való összeegyeztethetősége kapcsán, ami ellentétben állna bármiféle esetleges, az érintett vállalkozásokkal szembeni, visszatérési követeléssel.

V. ÉRDEKELT HARMADIK FELEK MEGJEGYZÉSEI

(44) Tizenhat érdekelt fél juttatta el észrevételeit a Bizottsághoz, a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a számukra biztosított határidőn belül. Ezeknek az érdekelt feleknek a jegyzéke a jelen határozat mellékletét képezi.

(45) Először is, a szóban forgó támogatási rendszer minősítésének kérdéséről, az érdekelt felek többsége ellenzi a Bizottság ezzel kapcsolatos álláspontját.

(46) Így, különösen a Caisse Nationale des Caisses d'Épargne et de Prévoyance (CNCE), a Calyon Corporate and Investment Bank (a továbbiakban: „Calyon”) és a BNP Paribas (a továbbiakban: „BNP”) szerint a CGI 39 CA. cikkének rendelkezése nem valósít meg állami támogatást, hanem ellenőrzési rendszert teremt az általános rendnek bizonyos aktívák értékcsökkenési leírásaira való alkalmazása számára. A CGI 39 C. cikke második bekezdésének és 39 A. cikkének összekapcsolása szerintük a túlzott adóbevétel-kiesések elleni küzdelem célját követi, amint arról a 98-456 sz. törvény elfogadását megelőző parlamenti munka is tanúskodik (a parlament pénzügyi bizottságának 1998. március 25-i jelentése).

(47) A Société Générale (SG), a BNP és a Brittany Ferries a maguk részéről azt hozzák fel, hogy a CGI 39 CA. cikke nem teremt az általános rendtől eltérő adózási kört, hanem az általános szabályokhoz való visszatérést jelenti az

⁽¹⁵⁾ HL L 12., 2002.1.15., 33. o.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság 2000. május 18-i, D/7119 sz. levele a francia hatóságoknak, azoknak az esetleges intézkedéseknek a tárgyában, amelyekből a Sea France tengeri szállítási társaság részesülne, és e hatóságok 2000. július 10-i válasza a Bizottságnak. A Bizottság 2003. január 15-i, D (2003) 288. sz. levele a francia hatóságoknak, azoknak az esetleges intézkedéseknek a tárgyában, amelyekből a BAI tengeri szállítási társaság részesülne, és e hatóságok 2003. április 2-i válasza a Bizottságnak.

értékcsökkenés tárgyában. Ennek során szerintük általános jellegű rendszerről lenne szó. A SG szerint a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában keletkező adókülönbötetet az értékcsökkenési leírásokra vonatkozó általános szabályokkal, nem pedig a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében foglalt mentességi korlátozás rendszerével kell összehasonlítani. A szóban forgó rendszer egyébként nyitva áll minden, francia területen működő gazdasági szereplő előtt, a CGI 39 CA. cikke pedig egyébként sem nevez meg konkrét javakat vagy gazdasági ágazatokat. Az ennek a cikknek az alkalmazásából származó előnyök megadása így szerintük nem korlátozódik sem a francia tengeri kereskedelmi flottára, sem a francia bankintézményekre.

(48) Egyébként a GIE tagjainak személye nem jelentené az engedély megadásának feltételét és a szóban forgó rendszer nem tartalmazna semmiféle korlátozást a GIE tagjaival, a finanszírozási kapacitás biztosítóival kapcsolatban. Az érdekelt felek szerint ésszerűen nem tételezhető fel, hogy a CGI 39 C. és 39 CA. cikkeinek összekapcsolása a GIE tagjai számára szelektív adóelőnyt biztosítana.

(49) Ezenkívül a CGI 39 CA. cikkében előírt engedélyt nem mérlegelés alapján adnák ki. Ellenkezőleg, a Gaz de France és a BNP szerint a miniszteri engedély megadására objektív és megkülönböztetés-mentes feltételek érvényesülnek. A BNP e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint⁽¹⁷⁾ a Bizottságra hárul a gazdasági szereplők mérlegelésen alapuló kezelésének bizonyítása az egyes intézkedések keretében. Valójában az igazgatás számára biztosított mérlegelési jogkör megléte a szelektív jelleg megállapításához csak akkor vezethet, ha egyedi intézkedésről, nem pedig az ennek az intézkedésnek az alapját képező általános rendszerről van szó. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az adóigazgatás nem szabhat olyan feltételeket, amelyeket a törvény nem ír elő. Az adott esetben tehát a törvény szerintük kifejezetten előírja, melyek a „jelentős gazdasági és társadalmi érdek” fennállásának értékelésére felhasználandó kritériumok. A BNP, a CNCE és a Calyon ezzel kapcsolatban az Alkotmányügyi Tanács (*Conseil Constitutionnel*) határozatára hivatkozik,⁽¹⁸⁾ amelyet a francia hatóságok kértek. Mindenesetre minden, az engedély elutasítására vonatkozó határozat ellen fellebbezni lehet, hatásköri túllépés miatt, közigazgatási bíróhoz, aki az elutasításhoz fűzött indoklás alapján fog dönteni.

(50) Különösen a Calyon és a BNP véli úgy, hogy a szóban forgó rendszer szelektivitása nem a CGI 39 CA. cikkének tartalmából, hanem a piaci gyakorlatból és a szállítóeszközök sajátosságaiból (bizonyos értékelési és a hosszú távú likviditásra vonatkozó garanciákból) származik. Valójában szerintük a szállítóeszközök mutatnak olyan sajátosságokat, amelyek a hosszú távú finanszírozást lehetővé teszik. Egyébként, még azt feltételezve is, hogy a CGI 39 CA. cikke nem követel meg előzetes engedélyt a költségvetési ügyekért felelős minisztertől, ennek a rendelkezésnek a kedvezményezettjei a mostaniakkal azonosak lennének.

⁽¹⁷⁾ A Bíróság 1996. szeptember 26-i, Franciaország/Bizottság (C-241/94, EBHT I-4551. o.) és 1998. december 1-jei, Ecotrade/Altiforni e Ferriere di Servola (C-200/97, EBHT, I-7907. o.) ítélete, valamint az Elsőfokú Bíróság 2002. március 6-i ítélete, Diputación Foral de Álava/Bizottság (T-92/00 és T-103/00, EBHT II-1385. o.).

⁽¹⁸⁾ A 9. lábgyezetben.

(51) Ezen kívül, a BNP szerint, a CGI 39 CA. cikkében foglalt rendelkezés alkalmazási feltételeit a francia fiskális rendszer jellege és szerkezete indokolja, mivel bizonyos tevékenységi ágazatokban jelentős beruházásokra van szükség.

(52) A CNCE is megerősíti, hogy az általános érvényű rendelkezések végrehajtásával a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásából következő pénzügyi előnyökhöz hasonló előnyökre lehet szert tenni. Valójában a CGI 39 CA. cikkének sajátosságai az adózási következmények számszerűsége szempontjából szerintük nem teremtenének valódi differenciálódást az értékcsökkenési leírásokra vonatkozó általános rendhez képest. A CNCE szerint ilyen sajátosságokat képez egyrészt a degresszív értékcsökkenési leírás egy százalékpontos emelése, másrészt pedig az elidegenítés nyereségére adott adómentesség kihasználásának lehetősége. A BNP mindenesetre elismeri, hogy az állam a 39 CA. cikk alkalmazásának költségvetési terhet a CGI 39 C. cikkének második bekezdését alapul véve számítja ki.

(53) Ami az értékcsökkenési leírás egy százalékpontos emelését illeti, az előnyt ellensúlyozza az a tény, hogy a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában az elszenvedett veszteségek a GIE egyes tagjainak tevékenysége szerinti, az általános szabályok szerinti társaságok adóalapot képező nyereségeinek mindössze egynegyedét kitevő mértékig vonhatók le. Egyébként ennek az adózási előnynek az lenne a célja, hogy az engedély megadásához kiszabott kötelezettségeket vagy sajátos korlátozásokat ellensúlyozza. A BNP e tekintetben hozzáteszi, hogy a GIE számára az értékcsökkenési leírás egy százalékpontos emeléséből származó előny feltételhez kötött, és viszonylag szerény mértékű. Semmiképpen sem vezethet valamiféle versenybeli előnyhöz. Az Air France jelzi ezzel összefüggésben, hogy a szóban forgó rendszer alkalmazásával megvalósuló finanszírozás, a közvetlen hitelfelvétellel megvalósuló finanszírozáshoz képest, a légi jármű árának 6 és 10 %-a közötti mértékű megtakarítást eredményez. Azt is megerősítik, hogy a bérlő által realizált megtakarítás teljes mértékben hasonló ahhoz a pénzügyi nyereséghez, amely más adózási felállásokból származhatna.

(54) Ami az elidegenítésből származó nyereség adómentességét illeti, a CNCE megjegyzi, hogy ennek a lehetőségnek a kérelmezése a francia adózási rendszer szerkezetéből adódik, és következésképpen állami támogatásnak nem minősíthető. Szerintük gazdasági ésszerűsége azt szükségessé teszi, illetve az a rendszer hatékonyságába beleillik. Az elidegenítésből származó nyereség adómentességét valójában a CGI 39 CA. cikkében foglalt rendelkezés első részéből következő pénzgazdálkodási előny fenntartásának szükségessége indokolja. A Calyon szerint a hajók sajátos esetében az adómentesség lehetővé teszi, hogy a hajótulajdonos olyan helyzetbe kerüljön, mintha akkor lenne, ha a hajót közvetlenül vásárolná meg tőle és elegendő pénzügyi kapacitása lenne ahhoz, hogy az értékcsökkenési leírásokat az adózási szabályok szerint vonja le. A BNP szerint a nyereség adómentességének az a rendeltetése, hogy ne

kérdőjeleződjön meg a fizetendő különbözethez kapcsolódó előny, amikor a használó halasztott vételi opcióját igénybe veszi. Az SG a maga részéről jelzi, hogy az elidegenítésből származó nyereség adómentessége mindössze ellentételezése a szóban forgó adórendelkezéshez kapcsolt sajátos kötelezettségvállalásoknak, amilyen például a bérbeadó részjegyeinek elidegenítésére vonatkozó tilalom, azt az esetet kivéve, amikor ezt a használó kifejezetten kéri. A használó megnövekedett üzemeltetési terhei tehát ellensúlyozzák ezt az adómentességet.

- (55) A Brittany Ferries szerint a nyereség adómentessége, amelyet a CGI 39 CA. cikke ír elő, egyébként nem kedvezőbb annál, ami a 2007. évtől alkalmazandó általános rend szerinti rendelkezésekből következne (a költségek és terhek 5 %-os részarányának feltételezése mellett).
- (56) Az Air France kiemeli, hogy az ebből az adórendelkezésből származó megtakarítások hasonlóak a világszerte fennálló adózási megoldásokat tartalmazó más finanszírozási mód-szerekkel realizáltakhoz. Egyébként szerintük a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásával finanszírozott ügyletek ellenszolgálatásai olyan jellegűek, hogy a rendelkezés előnyeit viszonylagossá teszik. Az Air France egyébként jelzi, hogy bizonyos esetekben a GIE szerződésben átháríthatja a bérlore az adókockázatokat és a kapcsolódó költségeket, aminek az a következménye, hogy a használók által realizálható megtakarítás érezhetően csökken.
- (57) Végül több érdekelt fél, köztük a Compagnie Méridionale de navigation, megerősíti, hogy a szóban forgó rendszer a hajótulajdonosok számára számos kötelezettséget vezet be, amelyek szintén az állam által, az engedély megadása céljából megkövetelt ellenszolgáltatást jelentenek. Így az ebből az adózási rendszerből származó előnyök ellensúlyozzák a francia zászló alatt bejegyzett hajók működtetésének többletköltségét, amely alapvetően annak tudható be, hogy a francia személyzet költsége az egyik legmagasabb Európában. A Fouquet Sacop ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy ez a rendszer vette rá arra, hogy a francia zászló alatti hajózás gyorsított fejlesztése mellett döntsön, mivel a szóban forgó adózási rendszer ellensúlyozza az ehhez a zászlóhoz kötődő kötelezettségeket és többletköltségeket. A CMA CGM, a Broström Tankers, a Pétro Marine és a Louis Dreyfus Armateurs a maguk részéről azt emelik ki, hogy a jelzett rendszer előnye nélkül nem lettek volna képesek francia zászló alatti beruházásaikat megvalósítani, és ezáltal a közösségi flotta fejlesztésében részt venni. A Bourbon Maritime a maga részéről jelzi, hogy a CGI 39 CA. cikkének rendelkezése lehetővé teszi, hogy a tengeri szállítással közvetlenül, illetve a kapcsolódó területekkel összefüggésben álló, kiváló minőségű munkahelyeket tarthassanak meg és hogy hatékonyan hozzájárulhassanak a környezet biztonságának és védelmének javításához.
- (58) Másodsor, ami a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében foglalt, a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatással kapcsolatos feltételt illeti, több érdekelt fél jelzi, hogy a GIE-k tagjai és az érintett javak használói külföldi üzemeltetők és azok franciaországi leányvállalatai is

lehetnek. Egyébként szerintük a szóban forgó rendszer nem kedvezőbb, mint azok, amelyek más tagállamokban léteznek. A SG e tekintetben hozzáteszi, hogy az engedélyek által érintett ügyfelei között kisebbségben vannak a franciák.

- (59) Harmadsor, ami a szóban forgó rendszernek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illeti, a CNCE jelzi, hogy a tengeri szállítás üzemeltetőinek kiadott engedélyek beleillenek az 1997. és 2004. évi közösségi iránymutatások szellemébe.⁽¹⁹⁾ A szóban forgó intézkedés ily módon szerintük összeegyeztethető a közös piaccal, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében, a jelzett közösségi iránymutatásokban megfogalmazott elvek figyelembevételével.
- (60) A Brittany Ferries megerősíti, hogy a CGI 39 CA. cikkében foglalt rendszer, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint a közös piaccal összeegyeztethető, mivel ez a rendelkezés csupán „a piac hiányosságait” kívánja kiküszöbölni a nehézségekbe történő beruházások finanszírozása terén. Az érdekelt felek többsége hangsúlyozza egyébként, hogy a többi tagállam ennek következtében hasonló rendelkezések kialakításával reagált.
- (61) Negyedsor, ami a jogos elvárás elvének az adott esetre történő alkalmazását illeti, az érdekelt felek többsége – a rendszer kedvezményezettjei – megerősítik, hogy mindig meg voltak győződve arról, hogy a szóban forgó intézkedés nem állami támogatás a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti értelemben. A fent említett elvnek az adott esetben való alkalmazása tehát szerintük bármiféle viz-szatérítésnek ellentmond.
- (62) E tekintetben az SG jelzi, hogy a szóban forgó rendszert megelőző rendszer szerint a személyegyesítő társaságok által az értékcsökkenés miatt elszenvedett veszteségeket teljes egészében be lehetett számítani az ezen társaságok tulajdonostársainak adóügyi eredményeibe. Holott a Bizottság soha nem vélekedett úgy, hogy ez az általános érvényű rendszer állami támogatást valósíthatna meg.
- (63) Azt is megerősítették, hogy a Bizottság hat éven keresztül nem avatkozott be. A Calyon szerint a Bizottság a jelek szerint több, a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásával megvalósuló eszközfinanszírozási ügyletről szerzett tudomást, anélkül, hogy valaha felvetette volna a Szerződés 87. cikke tekintetében fennálló érvényességük kérdését.⁽²⁰⁾ A CNCE e tekintetben megerősíti, hogy rendkívül hosszú az az időszak, amely attól az időponttól fogva, amikor a Bizottság a támogatásról tudomást szerzett, a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáig eltelt, és a Calyon ezt az időtartamot elfogadhatatlannak tartja. A Bizottság egyébként egyszer már kivételesen a támogatás visszatérítésével

⁽¹⁹⁾ A 12. lábjegyzetben.

⁽²⁰⁾ A CGI 39 CA. cikkét a francia hatóságoknak meg kellett volna említeniük 2000. július 10-i és 2003. április 2-i leveleikben (hivatkozás a 16. lábjegyzetben) a Bizottság 2000. május 18-i D/7719 sz. és 2003. január 15-i D (2003) 288. sz. leveleire adott válaszukban. A Bizottság a szóban forgó rendszert megvizsgálhatta volna a C 03/03 (ex NN 42/02) – Az Air Lib vállalat megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatás (HL C 88., 2003.4.11., 2. o.) és a C 58/03 (ex NN 70/03) – Az Alstom számára nyújtott támogatás (HL C 269., 2003.11.8., 2. o.) ügyekben.

szembehelyezkedő kedvezményezett jogos elvárásának fennállását úgy állapította meg, hogy az intézkedésről történő tudomásszerzése és a végleges határozatának elfogadása között mintegy három év telt el. ⁽²¹⁾

- (64) Egyes érdekelt felek kiemelték azt is, hogy a Bizottság korábban jóváhagyta a hajórészesedések rendszerét – egy olyan rendszert, amely adózási szempontból kedvezőbb, mint a szóban forgó rendszer az adott esetben – és hogy ez a körülmény alapozta meg a szóban forgó rendszer jogszerűségével kapcsolatos jogos elvárásukat. A CNCE szerint egyébként a kedvezményezettek jogos elvárásának kialakulásához nem feltétel, hogy a Bizottság egy ugyanilyen rendszerről nyilatkozzon. Ilyen elvárást egy csupán hasonló rendszer elfogadása is kialakíthat. Ily módon, 2001. május 8-i határozatában, ⁽²²⁾ a Bizottság szerintük egy hasonló rendszert fogadott el. A CNCE és az SG egyaránt különféle, hasonló, a Bizottság által jóváhagyott rendszerekre, ⁽²³⁾ valamint a Bíróság RSV kontra Bizottság ítéletére hivatkoznak. ⁽²⁴⁾
- (65) Konkrétabban a Brittany Ferries ügy véli, hogy a Bizottság 2001. május 8-i határozata ⁽²⁵⁾ a vezetőjükben jogos elvárást keltett, miszerint a szóban forgó rendszer nem tartalmaz állami támogatást.
- (66) A CNCE is hangsúlyozza, hogy Franciaország a 98-546 sz. törvényt körülbelül három hónappal azután fogadta el, hogy arról a Bizottságot, a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerint értesítette volna. Mivel a Bizottság az ezt az értesítést követő két hónapban nem válaszolt, a szóban forgó intézkedés a Lorenz-féle ítélkezési gyakorlat értelmében szerintük meglévő támogatások rendszerébe tartozik. ⁽²⁶⁾
- (67) Ezenkívül az érdekelt felek közül ketten nyújtottak be észrevételeket a Bizottsághoz úgy, hogy kérték, személyazonosságukat a hivatalos vizsgálati eljárás során ne tárják fel.
- (68) Ezek közül az egyik fél, a Bizottsághoz az előírt határidőn belül eljuttatott észrevételeiben megerősíti, hogy a szóban forgó rendszer jogellenes. Kéri a Bizottságot, hogy a jelenlegi igazgatási eljárás hatókörét terjessze ki a hajórészesedések rendszerére is. Ez a fél, ugyanúgy, mint a

Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában, úgy véli, hogy a szóban forgó rendszer egyrészt szelektív, mivel a francia hajótulajdonosokat favorizálja, másrészt kihatással van a tagállamok közötti kereskedelemre, méghozzá a La Manche-csatorna piacára. E tekintetben kiemeli, hogy a szóban forgó rendszer adott esetben a hajórészesedések rendszerét váltotta fel. Bevezetésére a francia tengeri szállítás igényeinek kielégítése miatt került sor, amint az kiderül a pénzügyi bizottság (Commission des Finances) 1998. március 25-i jelentéséből.

- (69) Egyébként azzal, hogy a francia üzemeltetőket favorizálja, a szóban forgó adórendelkezés hozzájárul a La Manche piacán a kapacitásfelesleg növekedéséhez, mivel lehetővé teszi, hogy az ágazat szereplői új hajókat szerezzenek be anélkül, hogy a pénzügyi eszközökkel rendelkezniük. Szerintük egyébként a versenytorzulást, amelyet ennek a rendszernek az alkalmazása eredményez, az jelzi, hogy a hajók beszerzése a Seafrance és a Brittany Ferries részéről ennek az adózási mechanizmusnak az igénybevételével történik. Ezeknél a társaságoknál a kapacitás jelentősen megnőtt az új hajók beszerzése nyomán.
- (70) A második érdekelt fél, amelyiknek személyazonossága nem tárható fel, észrevételeinek keretében a francia üzemeltetők által élvezett kedvezményes versenyhelyzetre utal, amelyek között az első helyen áll a Brittany Ferries, mivel hajóikat a szóban forgó rendszer révén finanszírozzák. E tekintetben utal arra, hogy a Brittany Ferries a La Manche-csatorna vonalait és a Franciaország–Írország vonalat annak ellenére fenntartja, hogy ezeken a vonalakon annyira kedvezőtlenek a versenyfeltételek, hogy a P&O a piacról ki is kellett vonulnia.

VI. A FRANCIA HATÓSÁGOK MEGJEGYZÉSEI AZ ÉRDEKELT HARMADIK FELEK MEGJEGYZÉSEIRE

- (71) A francia hatóságok szerint az érdekelt harmadik felek többségének megjegyzései az ő álláspontjukat erősítik meg a szóban forgó rendszer értékelését illetően, különös tekintettel a következőkre:

- a CGI 39 CA. cikke általános érvényű intézkedés, amelyet különösen, de nem kizárólagosan a kereskedelmi hajók finanszírozására alkalmaznak;
- a szóban forgó rendszer hasonló eredményeket hoz, mint akár a belső jog intézkedései, akár a más tagállamokban létező rendelkezések;
- az engedély nem mutat mérlegelési jelleget és annak kiadása objektív kritériumok teljesítésétől függ;
- a szóban forgó adózási rendszer fontos érdeket képvisel a közösségi gazdaság számára, különösen a lokalizáció és a munkahelyek fennmaradása szempontjából;

⁽²¹⁾ Lásd az olasz kormány által egy személyzeti termékeket gyártó cégnek (Industrie ottiche riunite – IOR) nyújtott támogatásról szóló, 1990. július 25-i 92/329/EGK bizottsági határozatot (HL L 183., 1992.7.3., 30. o.).

⁽²²⁾ Hivatkozás a (41) preambulumbekzdésben és a 15. lábjegyzetben.

⁽²³⁾ Lásd a társaságok adózására vonatkozó spanyol törvényekről szóló, 2000. október 31-i 2001/168/ESZAK bizottsági határozatot (HL L 60., 2001.3.1., 57. o., (25) preambulumbekzdés vége). Lásd továbbá a Franciaország által a parancsnokságoknak és logisztikai központoknak juttatott állami támogatási rendszerre vonatkozó, 2003. május 13-i 2004/76/EK bizottsági határozatot (HL L 23., 2004.1.28., 1. o.); a Hollandia által nemzetközi finanszírozási tevékenységekhez létrehozott támogatási rendszerre vonatkozó, 2003. február 17-i 2003/515/EK bizottsági határozatot (HL L 180., 2003.7.18., 52. o., különösen a (39) és az azt követő preambulumbekzdések); az írországi támogatási rendszerre – külföldi jövedelmekre – vonatkozó, 2003. február 17-i 2003/601/EK bizottsági határozatot (HL L 204., 2003.8.13., 51. o., különösen az (59) és az azt követő preambulumbekzdések).

⁽²⁴⁾ A Bíróság 1987. november 24-i határozata, RSV/Bizottság (223/85, EBHT 4617. o.).

⁽²⁵⁾ Hivatkozás a 15. lábjegyzetben.

⁽²⁶⁾ A Bíróság 1973. december 11-i határozata, Lorenz GmbH/Bundesrepublik Deutschland e.a. (120/73, Rec. 1471. o.).

— végül, az érdekelt harmadik felek többsége jogos elvárásuknak adnak hangot a szóban forgó rendelkezésnek a közösségi szabályozással való összeegyeztethetősége tárgyában.

(72) Annak a két érdekelt félnek az észrevételeit illetően, amelyek személyazonosságát bizalmasan kezelték, a francia hatóságok feltárják, hogy azok helytelen vagy pontatlan adatokon alapulnak.

(73) Ami azt az érvelt illeti, amely szerint az adózási GOE rendszere által Brittany Ferries számára nyújtott előny közvetve a P&O visszavonulását eredményezte a La Manche csatorna nyugati és középső részéről, a francia hatóságok azzal utasítják vissza, hogy abból a Brittany Ferries két hajója részesült csak, és hogy „Mont St Michel” nevű hajójának ezzel a mechanizmussal történő finanszírozását a Bizottság 2001. május 8-i határozatában jóváhagyta. ⁽²⁷⁾

(74) E tekintetben a brit hatóságoknak mélyebben meg kellett volna vizsgálniuk a versenytársakat, amikor a fent említett üzemeltető a piacról visszavonult. A következtetések ugyanis nem említik, hogy az üzemeltető visszavonulásának a verseny esetleges torzulása lehetett az oka. Mi több, egyes üzemeltetők árbevételének csökkenése szerintük az alacsony költségű légitársaságok fokozatosan növekvő versenyéből, nem pedig más hajótulajdonosok hajóinak üzembe helyezéséből adódik.

(75) Ami az egyik érdekelt félnek azt a kívánságát illeti, hogy a Bizottság terjessze ki vizsgálatát a hajórészesedések rendszerére is, a francia hatóságok emlékeztetnek arra, hogy ezt a rendszert az 1996. május 3-i határozat a Szerződésben foglalt szabályokkal összeegyeztethetőnek nyilvánította.

(76) Végül a La Manche-csatornaátkelés kapacitásának növekedése nem az adózási GIE-k rendszeréből részesülő társaságoknak köszönhető. E tekintetben figyelembe kellene venni az új belépőket is, azokon a vonalakon, amelyeket korábban történelmi szereplők üzemeltettek. A francia hatóságok azt is jelzik, hogy ilyen összefüggésben az Eurotunnel 2000 és 2003 között megduplázta a teherhajószállítás kapacitását és hogy a P&O megvásárolta a Stena-Line üzemeltető üzletrészeit és korszerűsítette a flottáját.

VII. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

(77) A Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése alapján megindított hivatalos vizsgálati eljárás nyomán és az ebben az összefüggésben a francia hatóságok és az érdekelt felek által benyújtott érveket figyelembe véve, a Bizottság úgy véli, hogy a CGI 39 CA. cikkében foglalt adózási rendszer a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást valósít meg.

1. Állami támogatás fennállása

(78) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint „a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás,

amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

(79) Egy nemzeti intézkedés akkor minősül állami támogatásnak, ha a következő feltételek halmozottan teljesülnek, éspedig: 1) a szóban forgó intézkedés állami források révén juttat előnyt, 2) ez az előny szelektív és 3) a szóban forgó intézkedés a versenyt torzítja, vagy annak torzításával fenyeget, és hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. ⁽²⁸⁾

(80) Ki kell fejteni azokat az okokat, amelyek alapján a CGI 39 CA. cikkében foglalt, fentebb ismertetett rendszert úgy tekinthetjük, hogy a halmozott feltételeket teljesíti.

Az állami források révén juttatott előny fennállásáról

(81) Emlékeztetnünk kell arra, hogy a CGI 39 C. cikkének első bekezdése értelmében a bérletbe adott vagy bármely más formában rendelkezésre bocsátott javak értékcsökkenését a szokásos használati időtartamra el kell osztani.

(82) A CGI 39 C. cikkének második bekezdése és 39 CA. cikke a bérbe vett vagy rendelkezésre bocsátott javak – éspedig a GIE-k révén történő – finanszírozásában alkalmazandó amortizációs szabályokra vonatkozik. A francia hatóságok szerint ezt a két rendelkezést azért vezették be, hogy küzdjenek az ezzel a finanszírozási móddal kapcsolatos visszaélés ellen.

(83) Mind a francia hatóságok, mind az érdekelt felek kiemelték, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer az általános szabályokhoz való visszatérésnek felel meg az értékcsökkenési leírások levonása, vagyis a jelzett törvénykönyv 39. cikke (1) bekezdésének második albekezdése és a 39 C. cikkének első bekezdése tekintetében, és így nem valósít meg állami támogatást. A CGI 39 C. cikkének második bekezdése e rendelkezések alól mentességet állapít meg.

(84) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazása csak annak meghatározását követeli meg, hogy egy adott jogrendszer keretén belül egy állami intézkedés olyan jellegű-e, hogy „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” előnyben részesíti másokkal szemben, amelyek a jelzett rendszer által követett célkitűzések tekintetében hasonló tényleges vagy jogi helyzetben vannak. ⁽²⁹⁾

(85) Következésképpen annak meghatározására, hogy mi valósít meg előnyt az állami támogatásra vonatkozó ítélkezési gyakorlat szerint egy adott jogrendszer keretén belül meg kell határozni azt a hivatkozási szabályt vagy alkalmazandó közös rendszert, amelyhez ezt az előnyt viszonyítani lehet. ⁽³⁰⁾ E tekintetben a Bíróság egyébként úgy ítélte

⁽²⁸⁾ Lásd például a Bíróság 2006. január 10-i ítéletét, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze (C-222/04, EBHT I-289. o., 129. pont).

⁽²⁹⁾ Az Elsőfokú Bíróság 2004. július 1-jei ítélete, Salzgitter/Bizottság (T-308/00, EBHT, II-1933. o., 79. pont) és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽³⁰⁾ A fentebb, a 29. lábjegyzetben hivatkozott Salzgitter/Bizottság ítélet, 81. pont. Lásd továbbá az állami támogatások szabályainak a vállalatok közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre való alkalmazásáról szóló bizottsági közleményt (HL C 384., 1998.12.10., 3. o., 16. pont).

⁽²⁷⁾ Hivatkozás a 15. lábjegyzetben.

meg, hogy a hivatkozási keret meghatározása megnövekedett jelentőséggel bír az adózási intézkedések esetében, mivel magának az előnynek a fennállása egy úgynevezett „szokásos” adókiivetéshez képest állapítható meg, vagyis egy olyan adókulcshoz képest, amely a hivatkozásként szolgáló földrajzi övezetben van érvényben. ⁽³¹⁾

- (86) Az adott esetben tehát, ahhoz, hogy meghatározzuk ezt a hivatkozási szabályt a bérelt vagy rendelkezésre bocsátott javak amortizációs rendszerének keretén belül, csupán azokat a rendelkezéseket kell figyelembe venni, amelyek az ilyen javaknak a személyegyesítő társaságok, mint például a GIE-k által történő finanszírozására vonatkoznak. Ennek hiányában az előny meghatározása céljából figyelembe vett tényleges és jogi helyzet nem lenne összehasonlítható, sem a GIE tagjainak, sem a kérdéses javak használoinak szemszögéből.
- (87) Ily módon az adott esetben alkalmazandó hivatkozási szabály a levonható értékcsökkenés meghatározását illetően ennek az amortizációs elvnek a GIE-k által finanszírozott javakra való korlátozása, amit a CGI 39 C. cikkének második bekezdése ír elő. ⁽³²⁾ A CGI 39 C. cikkének első bekezdéséről nem lehet szó, mivel ez a rendelkezés a GIE-k által finanszírozott ügyletre nem alkalmazható. Ezek több jogi személyt, általában pénzügyi csoportosító struktúrák, ahol azok egymás között megosztják az ügylettel kapcsolatos kockázatokat, ellentétben az olyan finanszírozással, amelyet egyetlen pénzügyi entitás valósít meg és viseli annak kockázatait. E tekintetben jelezni kell egyébként, hogy a GIE igénybevétele nélkül lebonyolított finanszírozási módokkal ellentétben az ilyen, pénzügyi szempontból átlátható struktúra által történő finanszírozási ügylet adóoptimalizálást tesz lehetővé, mivel a GIE által elszámolt veszteséges eredmények a tevékenység első éveiben a tagjai által folyó tevékenységeik során realizált, adóalapot képező eredményekből levonásra kerülnek.
- (88) A Bizottság úgy véli tehát, hogy a francia hatóságoknak és egyes érdekelt feleknek nincs okuk annak megerősítésére, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer az értékcsökkenési leírásokra vonatkozó általános szabályokhoz való visszatérésnek felel meg, és hogy a jelzett törvénykönyv 39 C. cikkének második bekezdése jelenti azt a hivatkozási rendszert, amelyhez képest a 39 CA. cikk alkalmazásából következő adóelőnyt értékelni kell. Fontos egyébként megemlíteni, hogy a CGI 39 CA. cikke kifejezetten előírja, miszerint a figyelembe vett adóelőnyt az ennek a cikknek a második bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásához képest, az adók csökkentésének vagy nagyobb mértékű kivetésének megfelelő, pozitív vagy negatív jelenértékek egyenlegéből kiindulva kell meghatározni.
- (89) Ami a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásából adódó előnyt illeti, meg kell állapítani, hogy csak azoknak a GIE-nek a tagjai részesülhetnek ⁽³³⁾ a CGI 39 CA. cikkének

alkalmazásából származó adóelőnyökben, amelyek legalább 8 évi értékcsökkenési időtartammal rendelkező ingó vagyontárgyakat finanszíroznak. Ilyen adóelőny: 1) mentesség a levonható értékcsökkenés elvi felső korlátja alól, 2) az értékcsökkenési leírás kulcsának egy százalékpontos növelése és 3) az elidegenítésből származó nyereség esetleges adómentessége.

- (90) Egyfelől, ami a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában levonható értékcsökkenési leírás felső határának eltörlését jelenti, emlékeztetni kell arra, hogy a GIE minden egyes tagja, az általa birtokolt jogok arányában, levonhatja saját adóalapot képező eredményéből a GIE veszteségeit annak az amortizációs időszaknak a folyamán, amikor a GIE eredményei veszteséget mutatnak. Ezzel összefüggésben a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében foglalt, az értékcsökkenésre vonatkozó felső korlátot nem veszik figyelembe.
- (91) Következésképpen a CGI 39 CA. cikkében előírt mentesség alkalmazása a veszteséges fázisban a GIE minden egyes tagja számára lehetővé teszi, hogy csökkentse azt az alapot, amely a CGI 39 C. cikkének második bekezdésének alkalmazásában szokásosan adóköteles lenne. Valójában az a tény, hogy az értékcsökkenési leírás összege nem korlátozódik a kapott, a bérelt eszközzel kapcsolatos egyéb terhekkal csökkentett bérleti díj összegére, az értékcsökkenés összegének megemelését teszi lehetővé az első, veszteséges üzleti évek során. E tekintetben az a körülmény, hogy a CGI 39 CA. cikke szerint a veszteségek a GIE egyes tagjainak többi tevékenységével kapcsolatos, az általános szabályok szerinti társaságok adóalapot képező nyereségeinek mindössze egynegyedét kitevő mértékig vonhatók le, ezt az előnyt persze korlátozza, de nem kérdőjelezheti meg.
- (92) A francia hatóságok kiemelik ebben az összefüggésben, hogy a finanszírozási ügylet első éveiben így elért adómegettarításokat semlegesítik azok az adótöbbletek, amelyeket akkor állapítanak meg, amikor a GIE kezd nyereséget realizálni, mivel az esedékes bérleti díjak az értékcsökkenés éves összegeit meghaladják. Ugyanakkor a Bizottság úgy véli, hogy a megszerzett előny az adófizetési elszámolásában rejlik, és az értékcsökkenés teljes időszaka folyamán kifizetett adókra – az alkalmazott kamatlábak figyelembevételével – kiszámított jelenértékek egyenlegét jelenti.
- (93) A Szenátus 413. sz. jelentése ⁽³⁴⁾ egyébként megerősíti ezt az elemzést, mivel abban szerepel, hogy „(a) társult tagok által az üzemeltetés első éveiben így elért adómegettarításokat azok az adótöbbletek ellensúlyozzák, amelyek ezt követően jelennek meg, amikor a finanszírozási struktúra nyereségeket realizál.” Ez az időbeli eltolás mindenesetre a jelentés szerint lehetővé teszi, hogy az első üzleti évek adómegettarításainak és az utolsó üzleti évek adókiivetési többleteinek jelenértékei közötti különbségnek megfelelő

⁽³¹⁾ A Bíróság 2006. szeptember 6-i ítélete, Portugália/Bizottság (C-88/03, az EBHT-ban még nem jelent meg, 56. pont).

⁽³²⁾ E cikk szerint az adóalap csökkentésére felhasználható eszközök amortizációjának összege egyazon évre vonatkozóan nem haladhatja meg a kapott, az ezekhez az eszközökhöz kapcsolódó költségekkel csökkentett bérleti díj összegét.

⁽³³⁾ A GIE, amely egy adózási szempontból átlátható struktúra, tulajdonképpen nem adóköteles, tehát nem tekinthető a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer kedvezményezettjének.

⁽³⁴⁾ A Szenátus 413. sz. jelentése, amelyet a különféle gazdasági és pénzügyi rendelkezésekre irányuló törvénytervezetről a nemzeti pénzügyi, költségvetési és nemzetiszámla-bizottság nevében Alain Lambert fővizor és a pénzügyi bizottság nevében Philippe Marini készített (1997–1998. évi rendes ülészak).

pénzgazdálkodási előnyre tegyenek szert. A Bizottság azt is felveti, hogy az 1999. június 17-i, 120. sz. adóügyi utasítás⁽³⁵⁾ jelzi, miszerint a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában keletkező adóelőny adómegetakarítások realizálását teszi lehetővé.

(94) Úgy tűnik tehát, hogy a CGI 39 CA. cikke szerint kialakított rendszer arra törekszik, hogy a GIE-k tagjai számára lehetővé tegye az adókivetés időbeli eltéréseinek formájában megvalósuló előnyszerzést.

(95) E tekintetben nem áll meg az az érv, miszerint azok a használók, amelyek a CGI 39 CA. cikkében előírt engedélyt nem kapják meg, ha ki akarják kerülni a jelzett törvénykönyv 39 C. cikkének második bekezdése szerinti, adózási szempontból levonható értékcsökkenési leírás felső határát, folyamodhatnak más finanszírozási módokhoz és így tehát nem kerülnek hátrányba azokkal szemben, amelyeknél a GIE az engedélyt megkapta. Valójában először is fontos emlékeztetni arra, hogy mivel támogatási rendszerről van szó, a Bizottság arra szorítkozhat, hogy a szóban forgó rendszer általános jellegzetességeit tanulmányozza, anélkül, hogy minden egyes sajátos alkalmazási esetet megvizsgálna.⁽³⁶⁾ Emellett egy ilyen érv ahhoz vezet, hogy ténybeli és jogi szempontból eltérő, egyedi helyzeteket vesznek figyelembe,⁽³⁷⁾ amelyek ráadásul feltételezettek.

(96) Végül nem zárható ki, hogy azoknál a használóknál, amelyek a CGI 39 CA. cikkének rendelkezéseiben nem részesülhetnek, kiderülhet, hogy alternatív finanszírozási módhoz nem tudnak folyamodni. Ilyen lehet nevezetesen az olyan eset, amikor egy bankszervezet úgy dönt, hogy az érintett vállalat pénzügyi helyzetére való tekintettel nem vállalja egyedül a finanszírozási ügyletben (a tulajdonképpen lízingben) rejlő kockázatokat, vagy ha a használók mérlegösszetételére vagy finanszírozási kapacitására való tekintettel más finanszírozási módok (közvetlen beruházás, hitel igénybevételével vagy saját eszközökből) lehetetlennek bizonyultak. Mindenesetre még akkor is, ha feltételezhető, hogy a használók valóban folyamodhatnak alternatív finanszírozási módhoz, és ebben az összefüggésben elérik, hogy értékcsökkenésükre felső határ ne legyen megállapítva, akkor is fennáll, hogy a legelőnyösebb, eredetileg választott megoldást egy második, szükségképpen kevésbé kedvező választási lehetőség miatt fel kell adni, és nem részesülnek a GIE révén (a CGI 39 CA. cikkében kinyilvánított, visszajuttatási kötelezettségnek köszönhetően) a lízinghez kapcsolódó sajátos adózásban.

(97) Másfelől, a levonható értékcsökkenési összeg felső határának eltörlésén kívül a GIE tagjai előnyre tesznek szert a degresszív értékcsökkenés kulcsának egy százalékpontos

emeléséből és – feltételezve az eszköz halasztott elidegenítését a használó számára, illetve bizonyos feltételek teljesülése esetén – az elért nyereségre adómentességet kapnak.⁽³⁸⁾

(98) Ez a megemelt kulcs és ez az esetleges adómentesség az elidegenítésből származó nyereségre olyan előnyöket jelent, amelyekben a GIE tagjai a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában részesülnek, de amelyekben a hivatkozási alapul szolgáló adózási keretszabály, vagyis a jelzett törvénykönyv 39 C. cikke második bekezdésének alkalmazásában nem részesülnének. Mindenesetre a CGI 39 CA. cikkének alkalmazása ennek a két előnynek a vonatkozásában nem jelenthet az értékcsökkenés általános rendjéhez való visszatérést, amint azt a francia hatóságok állítják, mivel a jelzett törvénykönyv 39 C. cikkének első bekezdése semmiféle ilyen adóelőnyt nem irányoz elő.

(99) Ebben az összefüggésben azt az érvet illetően, amely szerint a 2007. évtől számítva az elidegenítésből származó nyereség adómentessége általános érvényű lesz, meg kell állapítani, hogy ez mindenképpen nélkülözi a relevanciát, mivel ennek az előnynek a fennállását az érvényben lévő jogi kerethez képest kell értékelni, nem pedig egy jövőbeli jogi helyzethez képest.⁽³⁹⁾ A felek egyébként nem állítják, hogy az alkalmazandó jogi keret módosítása a korábban megadott előnyt eltüntetné.

(100) Ami a szóban forgó rendszer alkalmazásából eredő előnyök állami eredetét illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a támogatás fogalma általánosabb, mint a szubvencióé, mert nemcsak a pozitív szolgáltatásokat tartalmazza, amilyenek a szubvenciók maguk, hanem az olyan beavatkozásokat is, amelyek különböző formákban könnyítenek a vállalat költségvetését általában megterhelő költségeken és amelyek ezért, bár a szó szoros értelmében nem szubvenciók, ugyanolyan jellegűek és ugyanolyan hatással járnak.⁽⁴⁰⁾ Ebből következik, hogy egy olyan intézkedés, amely által a hatóságok bizonyos vállalkozásoknak adómentességet, a szokásos, esedékes adó megfizetésére vonatkozó csökkentést vagy halasztást engedélyeznek, amely – annak ellenére, hogy az állam forrásainak átadását nem foglalja magában – a kedvezmé-

⁽³⁵⁾ Az 1999. június 29-i 4D-3-99 adóügyi utasítás, 37. bekezdés (amelyet a francia hatóságok 2004. május 3-i észrevételeik mellékleteként adtak át).

⁽³⁶⁾ Lásd például a Bíróság 2004. április 29-i ítéletét, Görögország/Bizottság (C-278/00, EBHT I-3997. o., 24. pont).

⁽³⁷⁾ Lásd a (86) és a (87) preambulumbekendést.

⁽³⁸⁾ Megjegyzendő, hogy a Szenátus 413. sz. (fentebb, a 34. lábjegyzet említett) jelentéséből az következik, hogy az elidegenítésből származó többletérték megkésztetése a rendelkezés első részéből adódó adóelőnyt (az adózási szempontból levonható értékcsökkenés összegére vonatkozó felső határ eltörlése és az amortizációs kulcs megnövelése).

⁽³⁹⁾ Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság határozatainak jogszerűségét azoknak a ténybeli és jogi elemeknek a függvényében kell értékelni, amelyek abban az időpontban voltak érvényben, amikor az okmányt elfogadták, és nem függhet visszatekintő megfontolásoktól (lásd különösen az 1998. június 25-i ítélet, British Airways és mások és British Midland Airways/Bizottság, T-371/94, EBHT II-2405. o., 81. pont).

⁽⁴⁰⁾ Lásd különösen a Bíróság 2001. november 8-i ítéletét, Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (C-143/99, EBHT I-8365. o., 38. pont); 2004. július 15-i ítéletét, Spanyolország/Bizottság (C-501/00, EBHT I-6717, 90. pont) és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2005. december 15-i ítéletét, Olaszország/Bizottság (C-66/02, EBHT I-10901. o., 77. pont) és 2006. január 10-i ítéletét, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze, hivatkozás a 28. lábjegyzetben, 131. pont és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

nyezetteket a többi adófizetőhöz képest előnyösebb pénzügyi helyzetbe hozza, a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást jelent. ⁽⁴¹⁾ Ennél fogva, az adott esetben, annak ellenére, hogy a CGI 39 CA. cikkéből eredő intézkedések nem foglalják magukban állami források átadását, nem tagadható, hogy adóforrások elmaradását vonják maguk után, ezáltal pedig állami finanszírozást valósítanak meg.

(101) Ilyen körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy a GIE tagjai adómegetakarítások formájában (a felső határ eltörlése és az értékcsökkenési kulcs megemlése) előnyökre tesznek szert és – az eszköz halasztott elidegenítését feltételezve, bizonyos feltételek esetén az adó alól mentességet kapnak, ami az állam költségvetése számára költséget jelent.

(102) Következésképpen a GIE tagjaival kapcsolatban, amelyeknek a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásából származó globális adóelőny legalább kétharmadát vissza kell juttatniuk a szóban forgó eszköz használatjának, a Bizottság úgy véli, hogy ennek a globális előnynek legfeljebb egyharmadából részesülnek. A Bizottság ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a GIE tagjai alapvetően pénzintézetek.

(103) A vizsgált javak használóit illetően a GIE tagjainak juttatott globális adóelőny egy részének visszajuttatása a vitatott rendelkezés szerint bérleti díjuk csökkenésének vagy vételi opciójuk összegének mérséklése formájában konkretizálódik. Ezáltal a használóknak átadott előny csökkenti a lízingügyletek keretében a költségvetésüket szokásosan terhelő költségeket. Mivel a visszajuttatás a GIE tagjainak állami forrásokból juttatott előny legalább kétharmadát képviseli, úgy tekintendő, hogy a használók az intézkedés révén a Szerződés 87. cikkének értelmében vett állami előnyhöz jutnak, amely legalább a globális előny kétharmadát teszi ki.

(104) A francia hatóságok, valamint egyes érdekelt felek mindazonáltal megerősítik, hogy a CGI 39 CA. cikke által létrehozott adózási rendszer a francia adójog általános intézkedését jelenti. Meg kell tehát vizsgálni, hogy az a globális előny, amelyben a GIE tagjai és a használók részesülnek, szelektív jellegű-e.

A szóban forgó adózási rendszer általános jellegéről

(105) Bevezetésképpen emlékeztetni kell arra, hogy a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint egy állami intézkedés, illetve annak szelektív jellege alkotja az állami támogatás egyik jellegzetességét. Ilyen szempontból fontos ellenőrizni, hogy a szóban forgó adózási rendszer teremt-e előnyöket

vagy sem bizonyos vállalkozások vagy bizonyos tevékenységi ágazatok kizárólagos előnyére. ⁽⁴²⁾

A rendszer szelektív jellegéről

(106) Elvben egy olyan adóügyi intézkedés, amely állami támogatásnak minősülhet egy általános adóügyi intézkedéstől a kedvezményezettek jogilag vagy ténylegesen korlátozott számában különbözik. Ily módon ahhoz, hogy egy intézkedésről feltételezhető legyen, hogy állami támogatásnak minősül, az abban részesülő kedvezményezett vállalkozásoknak jól meghatározott kategóriához kell tartozniuk, a kérdéses intézkedés által meghatározott, jogi vagy tényleges alkalmazás szempontjából. ⁽⁴³⁾

(107) Az adott esetben a CGI 39 CA. cikke csak a legalább 8 éves időszak alatt, degresszív módszer szerint amortizálható, új állapotban beszerzett ingó vagyontárgyakra vonatkozik, a hajók kivételével, amelyek használtak is lehetnek. A Szenátus 413. sz. jelentése ⁽⁴⁴⁾ egyébként jelzi, hogy „a [] rendelkezés célja kifejezetten az, hogy nagyon serkentő hatású ösztönzőkkel bátorítsa a nagyberuházásokat”.

(108) Az e rendelkezés alkalmazásából származó adókönyvités tehát de jure kizárólag az ilyen javakat finanszírozó GIE-k tagjait illeti meg, ⁽⁴⁵⁾ az ilyen javak használóit pedig oly módon, hogy a GIE tagjai által kapott globális adóelőny legalább kétharmadára visszajuttatási kötelezettség van. A befektetők – a GIE tagjai –, mivel nem a CGI 39 CA. cikkében megnevezett javakat finanszírozzák és a javak használói, amelyeknél az amortizációs időtartam 8 évnél kevesebb, ezzel szemben nem tarthatnak igényt erre az előnyre.

(109) E tekintetben, feltételezve akár, hogy a javak használói, bár a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszerben nem részesülhetnek, érdekeltnek lehetnek abban, hogy megkíséreljenek az adózási célú GIE-hez képest alternatív finanszírozási formához folyamodni, ez utóbbiak legalábbis meg lesznek fosztva ettől a finanszírozási módtól.

⁽⁴²⁾ Lásd a fentebb, a 17. lábjegyzetben hivatkozott Franciaország/Bizottság ítéletet, 24. pont, a fentebb, a 17. lábjegyzetben hivatkozott Ecotrade/Altiforni e Ferriere di Servola ítéletet, 40. és 41. pont és az Elsőfokú Bíróság 2000. szeptember 29-i ítéletét, CETM/Bizottság (T-55/99, EBHT II-3207. o., 39. pont). Lásd továbbá a fentebb, a 30. pontban hivatkozott, az állami támogatások szabályainak a vállalatok közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre való alkalmazásáról szóló bizottsági közleményt, 18. pont.

⁽⁴³⁾ Lásd ezzel kapcsolatban a Salzgitter/Bizottság ítéletet, hivatkozás a 29. lábjegyzetben, 39. pont.

⁽⁴⁴⁾ Hivatkozás a 34. lábjegyzetben.

⁽⁴⁵⁾ Analógiaként, kizárólag egy bizonyos típusú tevékenységet végző társaságoknak kedvező adóintézkedésre vonatkozóan, lásd a Bíróság 2005. december 15-i ítéletét (C-148/04, EBHT I-11137. o., 45–47. pont).

⁽⁴¹⁾ Lásd például a Bíróság 1994. március 15-i ítéletét, Banco Exterior de España (C-387/92, Rec. I-877 o., 14. pont).

- (110) Mi több, tekintetbe véve a szóban forgó, a CGI 39 CA. cikkében előirányzott javakat, ez a rendelkezés *de facto* lényegében azoknak a vállalkozásoknak hasznos, amelyek a szállítási, ezen belül tengeri és légi szállítási ágazatban működnek, valamint azoknak a GIE-knek, amelyek az ágazathoz tartozó javakat finanszíroznak.
- (111) E tekintetben egyrészt a francia hatóságok által átadott információkból az következik, hogy a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában az engedély iránt benyújtott 189 kérelem közül 182 a szállítási ágazatra vonatkozott. Ezenkívül ezen adatok szerint maga a tengeri szállítási ágazat a benyújtott, engedély iránti kérelmek 75 %-át és a megadott kérelmek 82 %-át képviseli (l. a fenti 17. preambulumbekzdés táblázata).
- (112) Másfelől a GIE-k által finanszírozott eszközök amortizációjára megállapított felső határ alóli mentességnek ezt a rendszerét főként a jogalkotónak az a kívánsága motiválta, hogy előnyt biztosítson a szállítás és különösen a tengeri szállítás számára.
- (113) Ez a tényállás többféle elemből áll össze.
- (114) Először is, a CGI 39 CA. cikke alapján támogatható eszközök közül csak a hajókat említi kifejezetten a 120. sz. adóügyi utasítás.⁽⁴⁶⁾ Így az előírás az, hogy a használtan vásárolt eszközök közül csak a hajók azok, amelyek a CGI 39 CA. cikke szerinti adózási rendszerből részesülhetnek. Ami az engedély kiállításának eljárását illeti, a hajókkal kapcsolatban az is előírás, hogy a rájuk vonatkozó, engedély iránti kérelmeket üzembe helyezésük előtt kell benyújtani, ennél fogva amortizálásukat a dokkba kerülésüktől kell számítani.⁽⁴⁷⁾
- (115) Másodszor a 98-546. sz. törvény előkészítő munkálataiból és különösen a Szenátus 413 sz. jelentéséből⁽⁴⁸⁾ az következik, hogy az előző adórendelkezés az összes gazdasági ágazatra érvényes volt, míg a CGI 39 CA. cikke „csak a nagyberendezésekre vonatkozik (repülőgépek, TGV, hajók...)”. Konkrétabban a tengeri szállítás ágazatáról szólva, a jelzett jelentés rámutat arra, hogy a szóban forgó rendszer a hajórészesedések rendszeréhez képest nem kellően előnyös ahhoz, hogy ebben az ágazatban a beruházásokat dinamizálja. Jelzi azt is, hogy a CGI 39 CA. cikkében bevezetett, az eszköznek a használó számára történő halasztott elidegenítése esetén keletkező nyereségre előirányzott mentességről szóló rendelkezést az motiválta, hogy a szóban forgó rendszer a tengeri szállítással kapcsolatos beruházások szempontjából kevésbé kedvező. A francia hatóságok e tekintetben, azonos módon, 2004. május 3-i észrevételeikben kiemelik, hogy a Franciaországban bejegyzett kereskedelmi hajók számának stagnálásának megállítása érdekében és a fiskális kiadások csökkentésének szándékára való tekintettel irányozták elő azt, hogy – az értécsökkenéshez kapcsolódó adókülönbözöt kiegészítéseképpen – a GIE-k bizonyos feltételek mellett, adómentességben részesülhessenek az eszköz elidegenítéséből származó nyereségre.
- (116) Harmadszor, az 1999. évi költségvetési törvény tervezetéről szóló 66. sz. általános jelentés⁽⁴⁹⁾ megerősíti, hogy „a 98-456. sz. törvény [...] lehetővé tette egy új adórendelkezés létrehozását a tengeri szállításba való beruházások javára”. Ott azt is jelezték, hogy bár a lízingben történő finanszírozásnak a CGI 39 CA. cikke által létrehozott rendszere nem kizárólag a hajókra vonatkozik, valójában főként azokra alakították ki.
- (117) A fenti megfontolások összességére való tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer szelektív jelleget mutat, mivel bizonyos, a szállítási ágazatban, valamint a pénzügyi ágazatban működő gazdasági szereplők számára biztosít előnyöket. Mivel ez a rendszer nem érvényes az összes gazdasági szereplőre, nem tekinthető az adóügyi politika általános rendelkezésének.
- (118) Ezt az értékelést a francia hatóságok által felhozott érvek nem tudták megkérdőjelezni.
- (119) Így elsősorban, nem áll meg a francia hatóságok érvelése, miszerint többféle ágazat is érintett lehet a szóban forgó adózási intézkedésben. Valójában eltekintve attól a ténytől, hogy csak bizonyos javak érintettek a szóban forgó adózási rendszer által, nem vehető figyelembe, hogy a szállításon kívüli ágazatokba tartozó javak finanszírozása iránti kérelmek nagyon elenyésző száma⁽⁵⁰⁾ olyan jellegű, hogy a szóban forgó rendszer sajátosságát megkérdőjelezi. E tekintetben egyébként a megítélés az volt, hogy a szelektív jelleg megkérdőjelezéséhez nem elegendő az a körülmény, miszerint nagyon jelentős azoknak a vállalkozásoknak a száma, amelyek igényt tarthatnak arra, hogy ilyen intézkedésben részesüljenek, vagy hogy ezek a vállalkozások különböző ágazatokhoz tartoznak.⁽⁵¹⁾
- (120) Másodszorban, a francia hatóságok állításával szemben, a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer létének indoklására nem releváns érv az, hogy más tagállamokban vannak ezzel egyenértékű adózási intézkedések. Valóban, a tagállamok összességében, vagy akár azok közül néhányban alkalmazható adózási szabályok összehasonlító elemzésére nem kerülhet sor anélkül, hogy az állami támogatások ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseket módosítani ne kellene. Mivel a tagállamok adórendelkezéseire közösségi szintű összehangolás nincs, egy ilyen vizsgálat különféle, a tagállamok közötti jogszabályi vagy szabályozási eltérésekből következő ténybeli és jogi helyzetek összehasonlítására szorítkozna.⁽⁵²⁾ A megítélés egyébként az volt, hogy az a körülmény, miszerint egy tagállam egy bizonyos gazdasági ágazatban a versenyfeltételeket egyoldalú intézkedésekkel úgy próbálja módosítani, hogy azok közeledjenek a más tagállamokban érvényesülőkhöz, nem szünteti meg ezek

⁽⁴⁶⁾ Hivatkozás a 35. l. ábrán.

⁽⁴⁷⁾ Lásd a 120. sz. adóügyi utasítás 70. bekezdését, hivatkozás a 35. l. ábrán.

⁽⁴⁸⁾ Hivatkozás a 34. l. ábrán.

⁽⁴⁹⁾ 66. sz. jelentés – 1998–1999-es ülésszak, főrevizor: P. Marini szenátor/III. kötet.

⁽⁵⁰⁾ A francia hatóságok által átadott információk alapján fontos megállapítani, hogy az engedély iránti kérelmek kevesebb mint 4 %-a és a megadott kérelmek kevesebb mint 3 %-a vonatkozott a szállítástól különböző ágazatra (lásd a (17) preambulumbekzdésben szereplő táblázatot).

⁽⁵¹⁾ Lásd a Bíróság 2003. február 13-i ítéletét, Spanyolország/Bizottság (C-409/00, EBHT I-1487. o., 48. pont) és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽⁵²⁾ Lásd a fentebb, a 29. l. ábrán hivatkozott Salzgitter/Bizottság ítéletét, 81. pont.

nek az intézkedéseknek a támogatási jellegét. ⁽⁵³⁾ Analóg módon az a körülmény, hogy más tagállamokban lévő versenytársak hasonló adózási intézkedésekből profitálnak, nem befolyásolja a szóban forgó rendszer támogatásnak történő minősítését, akkor sem, ha azok jogellenesek. ⁽⁵⁴⁾

- (121) Harmadsorban, Franciaország és érdekelt felek azt állítják, hogy a szóban forgó rendszer nem-szelektív jellegét az a tény bizonyítja, hogy a francia hatóságok nem rendelkeznek mérlegelési jogkörrel a szóban forgó engedély megadása céljából.
- (122) A Bizottság emlékeztet arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint még azok a beavatkozások is jelenthetnek bizonyos fokú szelektivitást, amelyek első pillantásra a vállalkozások összességére alkalmazhatók, és ebből következően olyan intézkedéseknek kell ezeket tekinteni, amelyeket bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének az előnyben részesítésére alakítottak ki. Ilyen eset az, amikor az általános szabály alkalmazására felkért igazgatásnak van bizonyos mérlegelési jogköre az ügy kezelését illetően. ⁽⁵⁵⁾
- (123) Az adott esetben mindjárt emlékeztetnünk kell arra, hogy a szóban forgó adórendelkezést csak bizonyos javak használói és az azokat finanszírozó GIE-k tagjai vehetik igénybe, és az előnyök de facto főként a szállítási és a pénzügyi ágazatban jelennek meg, amivel a specifikusság feltétele máris teljesül. Valójában más, a szállítástól eltérő ágazatokhoz kapcsolódó javak finanszírozására vonatkozó és/vagy nyolc évnél rövidebb amortizációs időtartamot felmutató projektek felmutathatnak olyan jellegű garanciákat, amelyek mindenféle adóoptimalizálási szándékot kizárnak. Ennélfogva, ennek az adórendelkezésnek a korlátozott alkalmazási területére való tekintettel, a vitatott intézkedés szelektív jellegének megállapításához nem szükséges megállapítani, hogy az illetékes nemzeti hatóságok a jelzett intézkedés alkalmazása során rendelkeznek-e mérlegelési jogkörrel. ⁽⁵⁶⁾

- (124) Mindenesetre a francia hatóságok, amikor kikérdezték őket, hogy milyen ellenőrzés lefolytatásához tartják magukat annak a feltételnek a kapcsán, hogy a szóban forgó beruházás milyen általános és különösen, hogy milyen foglalkoztatási, jelentős gazdasági és társadalmi érdeket képvisel ⁽⁵⁷⁾, azt jelezték, hogy ezt az érdeket 6 kritérium

alapján értékelik, amelyek egyike „a beruházás által annak az övezetnek a gazdasági környezetére gyakorolt hatás, ahol annak megvalósulása történik, és amelyben a használó tevékenykedik”. A Bizottság tehát úgy véli, hogy ennek a feltételnek a teljesülése a nemzeti hatóságok számára szükségképpen saját mérlegelési jogkört biztosít.

- (125) Egyébként egy ilyen célkitűzés jogszerűsége ellenére megemlítendő, hogy nincs kapcsolat a beruházáshoz fűződő gazdasági érdek fennállása és a jogalkotó által a beruházás megvalósítására előírt előzetes miniszteri engedély révén követett végcél között. Valójában az engedély megadásához kiszabott feltételeknek lehetővé kell tenniük annak megállapítását, hogy a GIE-k által biztosított finanszírozási módnak nem az adóoptimalizálás-e a célja. Vagyis a beruházáshoz fűződő gazdasági érdekre vonatkozó feltétel nem olyan jellegű, hogy egy ilyen optimalizálást megakadályozna. Az ilyen finanszírozási ügyletek, a szóban forgó eszközök amortizálásának időtartamától függetlenül, lehet hogy nem céloznak adóoptimalizálást, ugyanakkor nem képviselnek jelentős, főként a foglalkoztatással kapcsolatos, gazdasági vagy társadalmi érdeket sem.
- (126) Ebben az összefüggésben ismét utalni kell a francia Szenátus 413. sz. jelentésére, ⁽⁵⁸⁾ amelyből az derül ki, hogy a jelentős gazdasági és társadalmi érdek fennállásához kapcsolódó feltétel „eszköz az ország területén előállított javak vagy egy francia használó javára megvalósuló finanszírozások előnyben részesítésére”. Általánosabban ugyanez a jelentés azt is kimondja egyébként, hogy az engedélyezési eljárás túl nagy jogkört biztosít az igazgatás részéről történő mérlegelésre.
- (127) A Bizottság véleménye szerint a beruházáshoz fűződő gazdasági érdekekhez kapcsolt feltétel és a kitűzött cél összemérhetetlensége a nemzeti hatóságok számára rendelkezésre álló mérlegelési jogkört még inkább megnöveli.

- (128) Még mindig az engedély megadása céljából a francia hatóságok rendelkezésére álló mérlegelési jogkörnél maradvá, meg kell állapítani, hogy a francia hatóságok és bizonyos érdekelt felek kérésére az Alkotmányügyi Tanács által 1987. december 30-én hozott határozat ebben az összefüggésben relevanciával nem bír. ⁽⁵⁹⁾ Ebben az ügyben egy olyan adórendelkezéstről volt szó, amely előirányozta, hogy egy új jogi személy, amely két társaság összeolvadásából keletkezett, korlátozott ideig elszámolhassa az összeolvadt társaságok veszteségének egészét vagy annak egy részét, és – a költségvetési ügyekkel foglalkozó miniszter engedélyével és ennek az engedélynek a korlátai között – az eszközök egy részének a csoport egyik társaságába való bevitele esetén lehetővé tette a fúziót megelőzően még nem levont veszteségek elszámolását a későbbi nyereségekkel szemben. Az Alkotmányügyi Tanácsot felkérték, hogy nyilvánítson véleményt arról, megfelelő-e ez az engedélyezési eljárás az Alkotmány 34. cikkének, amely a jogalkotóra bízta az adóelőny alkalmazási

⁽⁵³⁾ Lásd például a Bíróság 2004. április 29-i ítéletét, Olaszország/Bizottság (C-372/97, EBHT I-3679. o., 67. pont) és a hivatkozott ítélezési gyakorlat és 2005. március 3-i ítéletét, Heiser/Finanzamt Innsbruck (C-172/03, EBHT I-1627. o., 54. pont).

⁽⁵⁴⁾ Lásd a Bíróság 1977. március 22-i ítéletét, Steinike & Weinlig (78/76, EBHT 595. o., 24. pont) és az Elsőfokú Bíróság 1998. április 30-i ítéletét, Het Vlaamse Gewest/Bizottság (T-214/95, EBHT II-717. o., 54. pont).

⁽⁵⁵⁾ Az 1999. június 17-i ítélet, Piaggio (C-295/97, EBHT I-3735. o., 39. pont) és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat, és a fentebb, a 17. lábjegyzetben hivatkozott 2002. március 6-i ítélet, Diputación Foral de Alava/Bizottság, 31. pont.

⁽⁵⁶⁾ Lásd a fentebb, a 40. lábjegyzetben hivatkozott 2004. július 15-i Spanyolország/Bizottság ítéletét, 120. és 121. pont és a hivatkozott ítélezési gyakorlat.

⁽⁵⁷⁾ Megemlítendő, hogy a francia hatóságok szerint abból a 22 határozatból, amely az engedélyt elutasította, 7 olyan volt, amelyeknél az indok a jelentős gazdasági és társadalmi hatások hiánya volt.

⁽⁵⁸⁾ Hivatkozás a 34. lábjegyzetben.

⁽⁵⁹⁾ Hivatkozás a 9. lábjegyzetben.

területének meghatározását. Ebben az összefüggésben a Tanács úgy vélte, hogy a szóban forgó rendelkezés a jogalkotó számára nem engedi meg adóügyi jogkörének a miniszternek történő átadását, és hogy ez utóbbinak jogköre csak annyi, hogy a jogalkotónak az adóelkerülés megakadályozására vonatkozó célkitűzésének megfelelően, meggyőződjön a törvény által rögzített feltételek tiszteletben tartásáról. Ebben a határozatban az Alkotmányügyi Tanácsot arra kérték fel, hogy nyilvánítson véleményt az adóügyi témában a jogalkotási és szabályozási jogkörökkel kapcsolatos illetékességek tiszteletben tartásáról, de semmiképp sem arról, hogy fennáll-e a miniszter vezetése alatt egy mérlegelési jogkör a törvény alkalmazásához szükséges egyedi intézkedések elfogadása során.

(129) Mindenesetre a Bizottság úgy véli, hogy a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek a nemzeti bíróságok ítélkezési gyakorlata által nem kérdőjelezhetők meg.

(130) Negyedsorban annak az érvnek a tekintetében, amely szerint a nemzeti hatóságok nem rendelkeznek döntési jogkörrel, mivel döntésük ellen a nemzeti bíróságokhoz fellebbezni lehet, megkérdőjelezve az engedély elutasítását indokló megfontolásokat, emlékeztetni kell arra, hogy az általános intézkedésként történő minősítés kiküszöbölése érdekében ellenőrizni kell, hogy az adóigazgatás hozzáállása döntési jellegű-e. Tulajdonképpen elegendő megállapítani, hogy a jelzett igazgatás rendelkezik-e saját mérlegelési jogkörrel, amely számára lehetővé teszi, hogy a kérdéses adóelőny megadásának feltételeit megszbajba, a mérlegelésre hozzá benyújtott beruházási projektek jellegzetességeitől függően.⁽⁶⁰⁾ Egyébként a megítélés az volt, hogy a bírói eljárás keretében és az alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően megítélt adósságok továbbvitele szelektív jellegű lenne, mivel az nem közvetlenül a törvény alkalmazásából, hanem a szóban forgó közszolgálati intézmények mérlegelési döntéséből következne. Ebben az összefüggésben a közösségi bíró emlékeztetett arra, hogy a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése nem tesz különbséget az állami beavatkozások okai vagy célkitűzései szerint, hanem azok hatásától függően definiálja azokat.⁽⁶¹⁾ Az adott esetben tehát az a körülmény, hogy az engedélyt visszautasító határozatok nemzeti bíróság előtt fellebbezés tárgyát képezhetik, nem kérdőjelezheti meg eleve a nemzeti hatóságok mérlegelési jogkörének fennállását a miniszteri engedély megadási feltételeinek alkalmazása során.

(131) Utoljára, a Bizottság úgy véli, hogy a francia hatóságoknak az az állítása, miszerint nincs megkülönböztetés a GIE tagjainak és a használóknak a nemzeti hovatartozása szerint, szintén nem kérdőjelezheti meg a CGI 39 CA.

⁽⁶⁰⁾ A fentebb, a 17. lábjegyzetben hivatkozott, 2002. március 6-i ítélet, Diputación Foral de Álava/Bizottság, 35. pont és a 2004. október 21-i ítélet, Lenzing/Bizottság (T-36/99, EBHT II-3597. o., 132. pont).

⁽⁶¹⁾ Az Elsőfokú Bíróság 2002. július 11-i ítélete, HAMSA/Bizottság (T-152/99, EBHT II-3049. o., 158. pont).

cikke szerinti rendszer szelektív jellegét,⁽⁶²⁾ mivel a Szenátus 413. sz. jelentése⁽⁶³⁾ jelzi, hogy a beruházáshoz fűződő jelentős gazdasági és társadalmi érdek fennállásához kapcsolódó feltétel „eszköz az ország területén előállított javak vagy egy francia használó javára megvalósuló finanszírozások előnyben részesítésére”.

(132) A fentiekre való tekintettel a Bizottság úgy tekinti, hogy a CGI 39 CA. cikkében foglalt rendszer szelektív jellegű.

Az adórendszer jellegén és szerkezetén alapuló kivétel relevanciájáról

(133) A francia hatóságok kiemelik, hogy a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében és a 39 CA. cikkében foglalt rendelkezések együttesen előzetes ellenőrzési eszközt jelentenek, amellyel az adóigazgatás azért rendelkezik, hogy harcoljon az adóelkerülés ellen, amely az adóügyi szempontból átlátható struktúrák, mint például a GIE-k által finanszírozott ingó vagyontárgyakra vonatkozó ügyletek visszaélésre való felhasználásából származnak. Úgy vélik, hogy a CGI 39 CA. cikkében foglalt rendszert emiatt a francia adórendszer jellege és szerkezete indokolja. E tekintetben hozzátesszik, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer „az adóelkerülés elleni küzdelem objektív és horizontális kritériumain alapul”.

(134) Igaz, hogy az állami támogatás fogalma nem tartalmazza azokat az állami intézkedéseket, amelyek a vállalkozások közötti különbségtételt vezetnek be, amennyiben ez a különbségtétel annak az adókievetési rendszernek a jellegéből és szerkezetéből következik, amelybe azok tartoznak. Az adórendszer jellegén és szerkezetén alapuló indoklás egy sajátos adóintézkedés és az adórendszer egészének belső logikája közötti megfelelésre utal. Az adóügyi különbségtételeket tehát, amikor a szóban forgó intézkedéseket elfogadják, nem diktálhatják az állam által követett általános célok és célkitűzések.⁽⁶⁴⁾

(135) Az adott esetben a Bizottság úgy véli, hogy a CGI 39 C. cikkének második bekezdése, amikor korlátozza a levonható értékcsökkenési leírás összegét, tulajdonképpen az ellen harcol, hogy adóügyi szempontból átlátható struktúrák visszaélést kövessenek el, bérbe adott vagy rendelkezésre bocsátott javak finanszírozási ügyletein elért adónyereség realizálásával. Az a célkitűzés szükségesnek és ésszerűnek tűnik a bérbe adott vagy rendelkezésre

⁽⁶²⁾ A fentebb, a 42. lábjegyzetben hivatkozott, 2000. szeptember 29-i ítélet, CETM/Bizottság, 49. pont.

⁽⁶³⁾ Hivatkozás a 34. lábjegyzetben.

⁽⁶⁴⁾ A fentebb, az 51. lábjegyzetben hivatkozott 2003. február 13-i ítélet, Spanyolország/Bizottság, 52. és 53. pont, valamint a fentebb, a 17. lábjegyzetben hivatkozott 2002. március 6-i ítélet, Diputación Foral de Álava/Bizottság, 60. pont és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat. Erre az ítélkezési gyakorlatra egyébként a Bizottság az állami támogatások szabályainak a vállalatok közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre való alkalmazásáról szóló, 1998. december 10-i közleményében is kitért (hivatkozás fentebb, a 30. pontban).

bocsátott javak értékcsökkenési leírásaira vonatkozó adórendszer hatékonyságának garantálása céljából és azt ennek alapján a jelzett rendszer összetevőjének kell tekinteni. ⁽⁶⁵⁾

(136) Ezzel szemben a CGI 39 CA. cikke által létrehozott rendszer a bérbe adott vagy rendelkezésre bocsátott javak értékcsökkenési leírásaira vonatkozó francia rendszer jellege és szerkezete révén nem indokolható. Valójában, annak ellenére, hogy a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében előirányzott, az értékcsökkenési leírás felső határára adott mentességek elfogadhatóak, ezeknek a mentességeknek kizárólag olyan feltételeken kellene alapulniuk, amelyek teljesülése megakadályozza, hogy adóoptimalizálási célból a jelzett javak finanszírozása során olyan, adóügyi szempontból átlátható struktúrákhoz folyamodjanak, amilyenek a GIE-k.

(137) Vagyis egyfelől a szóban forgó mentesség alkalmazási területének a legalább nyolc évi időtartam alatt amortizálható javak finanszírozására való korlátozása a francia hatóságok által követett célkitűzésre való tekintettel nem indokolható meg, sem önmagában, sem más, az engedély megadásával kapcsolatos feltétellel együtt. Ők egyébként ennek az igazgatási eljárásnak a keretében semmiféle magyarázatot nem adtak azzal kapcsolatban, hogy az adóelkerülés elleni küzdelem során követett célkitűzés tekintetében miért korlátozták ezt a mentességet az ilyen amortizációs időtartamú javakra.

(138) Másfelől, mint az korábban megállapítást nyert, a finanszírozási ügyletre szóló miniszteri engedély megadásának feltételei között szerepel a gazdasági és társadalmi érdek fennállása, különösen a foglalkoztatás tárgyában, ami a nemzeti hatóságok számára mérlegelési jogkört biztosít. Ez a feltétel egyébként a Franciaország által, az adóelkerülés ellen folytatott célhoz nem kapcsolódik. Mindenesetre egy ilyen társadalmi célkitűzés önmagában nem olyan jellegű, hogy emiatt a szóban forgó rendszer elkerülné, hogy a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti értelemben vett támogatásnak minősüljön, mivel ez a cikk nem tesz különbséget az állami beavatkozások okai vagy célkitűzései szerint, hanem azok hatásától függően definiálja azokat. ⁽⁶⁶⁾ Korábban egyébként megállapítást nyert, hogy a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése nem lenne használható, ha a munkahelyek teremtésével vagy megőrzésével kapcsolatos szándékok közül kihagynák az állami támogatásnak minősülő sajátos intézkedéseket, mivel az állami

támogatások többségét azért adják, hogy munkahelyeket teremtsenek vagy őrizzenek meg. ⁽⁶⁷⁾

(139) Ebben az összefüggésben a francia hatóságok kiemelik azt is, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti adórendszer lehetővé tette a tengeri flotta megfiatalítását és konszolidálását. Analóg módon az Air France jelzi, hogy ez a rendszer előnyt biztosít gépparkjának megújításához, amelyre a környezeti normák módosítása miatt volt szükség. Ellenben azt a tényt leszámítva, hogy az ilyen állítások megerősítik a Bizottság értékelését a jelzett rendszer szelektív jellegére vonatkozóan, a gazdaság- vagy iparpolitikai célkitűzések követése nem tekinthető olyan jellegűnek, hogy egy szelektív intézkedést a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazásából ki kellene hagyni. ⁽⁶⁸⁾ Hasonló összefüggésben egyébként már megállapítást nyert, hogy a járművek vásárlására vagy vételi opcióval összekötött bérbevételére adott hitelek utáni, természetes személyeknek, kkv-knak, területi közületi szerveknek és a helyi közszolgáltatási egységeknek javára történő kamatjávairás támogatást jelent, és azzal a körülménnyel nem indokolható, hogy ez az intézkedés, a környezet védelme és az utak biztonsága érdekében, az ipari járműpark megújítása céljára Spanyolországban. ⁽⁶⁹⁾

(140) A szóban forgó rendszer tárgyát képező vagy az azokhoz való hozzájárulást eredményező általános érdeket képviselő szándékok összessége, úgy mint a munkahelyteremtés, az érintett hajók vagy légi járművek megújítása vagy konszolidálása, bármennyire jogosak ezek, nem indokolhatók meg a szóban forgó adórendszer jellege és szerkezete által, és még hatástalanok is, amikor arról van szó, hogy egy intézkedés a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatásnak minősül-e.

(141) A Bizottság továbbá úgy véli, hogy a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából közömbös, hogy a CGI 39 CA. cikkében foglalt rendszer kevésbé előnyös ezeknek a kedvezményezetteknek, mint azt a hajórészesedési rendszer tette, mivel az adott esetben a szóban forgó rendszert a Bizottságnak megvalósításának időpontja szerint kell értékelnie. ⁽⁷⁰⁾

(142) A fentiekből következik, hogy a Bizottság vélekedése szerint a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszert a szóban forgó adórendszer jellege és szerkezete nem indokolja, és ebből adódóan annak szelektív jellege nem kérdőjelezhető meg.

⁽⁶⁷⁾ Lásd a társadalombiztosítási járulékok alóli mentességeket illetően a Bíróság 1974. július 2-i ítéletét, Olaszország/Bizottság (173/73, EBHT 709. o., 27. és 28. pont). Lásd továbbá a fentebb, a 42. lábjegyzetben hivatkozott, 2000. szeptember 29-i ítéletet, CETM/Bizottság, 53.pont, és a 2002. március 6-i ítéletet, Diputación Foral de Álava és mások/Bizottság (T-127/99, EBHT II-1275. o., 168. pont).

⁽⁶⁸⁾ Lásd például a fentebb, az 51. lábjegyzetben hivatkozott 2002. március 6-i ítéletet, Diputación Foral de Álava/Bizottság, 51. pont.

⁽⁶⁹⁾ A fentebb, a 42. lábjegyzetben hivatkozott CETM/Bizottság ítélet, 53. pont és a Bíróság 2002. szeptember 26-i ítélete, Spanyolország/Bizottság (C-351/98, EBHT I-8031. o.).

⁽⁷⁰⁾ Lásd e tekintetben a Bíróság 1988. június 7-i ítéletét, Görögország/Bizottság (57/86, EBHT 2855. o., 10. pont) és a fentebb, a 40. lábjegyzetben hivatkozott, 2001. november 8-i ítéletet, Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, 41. pont) és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽⁶⁵⁾ A Bizottság úgy véli, tanácsos hivatkozni, az analógia miatt, a 2004. április 29-i ítéletre, Gil Insurance és mások (C-308/01, EBHT I-4777. o., 74. és azt követő pontok), amelyben a Bíróság a biztosítások nemzeti adóztatási rendszerének jellege és szerkezete miatt indokoltan tartott egy olyan intézkedést, amelynek célja a biztosítási díjak szokásos adókulcsa és a hea kulcsa közötti eltérés – a bérbeadásoknak és a készülékek eladásának illetve az azokhoz kapcsolódó biztosításoknak az áraival történő manipulálással megvalósított – kihasználására irányuló magatartás elleni küzdelem volt.

⁽⁶⁶⁾ A Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Hollandia/Bizottság (C-159/01, EBHT I-4461. o., 51. pont) és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

A tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás és a verseny torzulásának feltételeiről

- (143) Mint az a korábbiakban megállapítást nyert, a CGI 39 CA. cikke szerinti adórendszer kedvezményezettjei egyfelől olyan gazdasági szereplők, amelyek a szállítás és az ipar ágazataiban tevékenykednek, másfelől pedig az ilyen ágazatokkal kapcsolatos javakat finanszírozó GIE-tagok, amelyek alapvetően pénzügyesek. Mindezek a szereplők a fent említett ágazatok közösségi piacain tevékenykednek.
- (144) Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy azok a támogatások, amelyek célja a vállalkozás megszabadítása olyan költségektől, amelyeket rendszeresen a napi működés vagy szokásos tevékenységei keretében viselnie kellene, elvben torzítja a versenyfeltételeket. ⁽⁷¹⁾ Tulajdonképpen megállapítást nyert, hogy minden olyan támogatás megadása egy vállalkozásnak, amely tevékenységeit a közösségi piacon végzi, feltehetően a verseny torzulását eredményezi, és hatással van a tagállamok közötti kereskedelemre. ⁽⁷²⁾
- (145) Tehát az adott esetben, figyelembe véve a szóban forgó ágazatok jellegét és nemzetközi kiterjedését, a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó támogatás megerősíti az ezen ágazatokban működő, a nemzeti és Közösségen belüli kereskedelemben részt vevő szereplők pozícióját.
- (146) Ily módon a szóban forgó rendszer kedvezményezettjei előnyösebb helyzetbe kerülnek mind nemzeti versenytársaikkal szemben, ⁽⁷³⁾ mind más tagállamokban lévő, ebből a rendszerből – ha a rendszerben támogatható javakat nem finanszíroznak vagy nem használnak, illetve, ha Franciaországban adóalanyisággal nem rendelkeznek – részesülni nem tudó versenytársaikkal szemben
- (147) Bár ezzel az utolsó ponttal kapcsolatban az igaz, hogy formálisan nézve semmiféle jogi akadály nem gátolja a Franciaországon kívüli más tagállamok gazdasági szereplőit abban, hogy a CGI 39 CA. cikkében megnevezett javakat finanszírozzanak vagy használjanak, az is tagadhatatlan, hogy a gyakorlatban a szóban forgó rendszer a Franciaországban adóalanyisággal rendelkező szereplőket favorizálja. E tekintetben fontos megállapítani, hogy a szóban forgó rendszer összes kedvezményezett érdekelt felei, amelyek a hivatalos vizsgálati eljárás keretében észrevételeket nyújtottak be, a francia jog szerint bejegyzett társaságok. Emlékeztetni kell arra is, hogy a szóban forgó adórendelkezés által leginkább érintett ágazat, vagyis a tengeri szállítás vonatkozásában a francia hatóságok maguk is kiemelik, hogy ennek a rendelkezésnek az elfogadása azt

célozta, hogy a Franciaországban bejegyzett kereskedelmi hajók számának stagnálását megszüntesse és az adóköltéseket lecsökkentse. Végül ebben az összefüggésben fontos emlékeztetni arra, hogy a Szenátus 143. sz. jelentése ⁽⁷⁴⁾ jelzi, hogy ez a rendszer „eszköz az ország területén előállított javak vagy egy francia használó javára megvalósuló finanszírozások előnyben részesítésére”.

- (148) Következésképpen anélkül, hogy rá kellene térni az érintett piacok valós helyzetének közgazdasági elemzésére ⁽⁷⁵⁾ és figyelembe véve azt a tényt, hogy a Franciaország által létrehozott adórendszer azoknak a gazdasági szereplőknek a pozícióját, amelyek abban részesednek, megerősíti más velük a Közösségen belüli kereskedelemben versengő szereplőkkel szemben, a Bizottság úgy véli, hogy ez a rendszer hatást gyakorol a tagállamok közötti kereskedelemre, és torzítja az ilyen szereplők közötti versenyt.
- (149) A fenti megfontolások összességére való tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében támogatást valósít meg.

2. A támogatás számszerűsítése és a kedvezményezettek közötti megoszlása

- (150) Korábban megállapítást nyert, hogy a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásából származó adóelőnyök egyrészt a levonható értékcsökkenési leírás felső határának megszüntetését, másrészt az értékcsökkenési leírás kulcsának egy százalékpontos növelését, és végül, az elidegenítésből származó nyereség esetleges adómentességét jelentik.
- (151) A támogatás összege minden egyes lízingügyletnél a teljes amortizációs időszak folyamán, az értékcsökkenési leírás kulcsának egy százalékpontos megemlése mellett befizetett adók jelenértéke és a CGI 39 C. cikkének második bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásából származó jelenértékek különbsége, amely különbséghez hozzá kell adni az elidegenítésből származó nyereség esetleges adómentességét. ⁽⁷⁶⁾ Ezt az összeget minden egyes lízingügyletre a 120. sz. adóügyi utasítás ⁽⁷⁷⁾ (46) és (47) bekezdésében előírt módokon kell meghatározni, a globális előny egy részének a használónak történő visszajuttatása érdekében.
- (152) Ami a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában elért globális előny pontos megosztását illeti, egy GIE tagjainak – a közvetlen kedvezményezetteknek – ennek az előnynek legalább 2/3-át vissza kell juttatniuk az érintett eszköz használójának. Minden egyes lízingügylet keretében a

⁽⁷¹⁾ Lásd a Bíróság 2000. szeptember 19-i ítéletét, Németország/Bizottság (C-156/98, EBHT I-6857. o., 30. pont) és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽⁷²⁾ Lásd különösen a Bíróság 1980. szeptember 17-i ítéletét, Philip Morris/Bizottság (730/79, EBHT 2671. o., 11. és 12. pont), és a fentebb, az 54. lábjegyzetben hivatkozott 1998. április 30-i ítéletet, Vlaams Gewest/Bizottság, 48–50. pont).

⁽⁷³⁾ Emlékeztetőül: nem szükséges, hogy a kedvezményezett vállalkozás saját maga a Közösségen belüli kereskedelemben részt vegyen. Valójában amikor egy tagállam egy vállalkozásnak támogatást nyújt, ezáltal annak belső tevékenységét fenntarthatja és növelheti, ami azzal a következménnyel jár, hogy más tagállamokban létrejött vállalkozások esélyei csökkennek arra, hogy annak a tagállamnak a piacára behatoljon. Egyébként egy olyan vállalkozás megerősítése, amely addig a Közösségen belüli kereskedelemben nem vett részt, azt olyan helyzetbe hozhatja, amely lehetővé teszi számára, hogy egy másik tagállam piacára behatoljon (lásd ebben az értelemben különösen a 2002. március 7-i ítéletet, Olaszország/Bizottság, EBHT I-2289. o., 84. pont).

⁽⁷⁴⁾ Hivatkozás a 34. lábjegyzetben.

⁽⁷⁵⁾ A Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Olaszország/Bizottság (C-372/97, EBHT I-3679. o., 44. és 45. pont) és – a szóban forgó rendszer jogellenes jellegét illetően – a (153)–(155) preambulumbekzdés.

⁽⁷⁶⁾ Lásd az állami támogatások szabályainak a vállalatok közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (hivatkozás fentebb, a 30. pontban, 35. pont).

⁽⁷⁷⁾ Hivatkozás a 35. lábjegyzetben.

használónak visszajuttatandó előny pontos összegét mindenestre meghatározzák az engedély kiállításakor, a CGI 39 CA. cikkének rendelkezései szerint.

3. A rendszer jogellenes támogatásként történő minősítése

(153) A Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tagállamnak be kell jelentenie minden olyan projektet, amellyel támogatásokat kíván nyújtani vagy módosítani. Az érdekelt tagállam mindaddig nem hajthatja végre a tervezett intézkedéseket, amíg ez az eljárás végleges határozatot nem eredményezett.

(154) Az adott esetben a francia hatóságok 1998. március 17-i levelükben (A/32232) tájékoztatták a Bizottságot, hogy bevezetik a bérbe adott eszközök értékcsökkenési leírását korlátozó rendelkezést annak érdekében, hogy ezt a mechanizmust ne csupán adóoptimalizálási céllal használják, továbbá előíranyoznak egy kivételt e korlátozás alól. Ebben a levélben a francia hatóságok jelzik, hogy ez a rendelkezés nem tűnik olyan állami támogatásnak, amelyet a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottságnak előzőleg be kell jelenteni.

(155) A Bizottság úgy véli, hogy ilyen körülmények között ez a levél nem tekinthető a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében vett bejelentésnek. Ezen túlmenően a Bizottság hangsúlyozza, hogy a kérdéses levél nem tartotta be a Bizottság által a tagállamokhoz intézett, 1981. október 2-i SG (81) 12740 levélben említett formai szabályokat, amelyek akkoriban hatályban voltak. Franciaország tehát jogellenesen járt el, amikor a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdését megsértve, a szóban forgó támogatási rendszert bevezette.

4. A támogatási rendszer összeegyeztethetősége a közös piaccal

(156) Mivel a szóban forgó adórendszer a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást valósít meg, meg kell vizsgálni esetleges összeegyeztethetőségét az ennek a cikknek a (2) és (3) bekezdéseiben előíranyozott mentességek figyelembevételével. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a szóban forgó rendszer tényleges kedvezményezettjei a francia hatóságok tájékoztatása szerint a tengeri szállítási, a légi és vasúti szállítási, valamint elhanyagolható mértékben az ipari ágazatból kerülnek ki.⁽⁷⁸⁾ Ilyen kedvezményezettek a pénzügyi ágazatból is kikerülnek, mivel a GIE-k tagjai alapvetően pénztintézetek.

(157) A Szerződés 87. cikkének (2) bekezdésében előíranyozott mentességeket illetően, az egyéni fogyasztóknak adott szociális jellegű támogatásokkal, a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk enyhítését célzó támogatásokkal, és a Németországi Szövetségi Köztársaság egyes régióinak gazdasága számára adott támogatásokkal kapcsolatban elegendő megállapítanunk, hogy az ilyen mentességek ebben az összefüggésben semmiféle relevanciával nem rendelkeznek, bárkik legyenek a szóban forgó rendszer kedvezményezettjei.

(158) Ami a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjában szereplő mentességet illeti, elegendő megállapítani, hogy a szóban forgó adórendszer nem jelenti európai érdeket képviselő fontos projektet és nem a francia gazdaság súlyos zavarának elhárítását célozza. Nem törekszik arra sem, hogy a kultúra előmozdítását vagy az örökség megőrzését szolgálja, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében.

(159) A Bizottság jelezni kívánja, hogy e tekintetben sem a francia hatóságok, sem az érdekelt felek nem igényelték a fent említett mentességeket az igazgatási eljárás során.

(160) A Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontjában előíranyozott mentességek megvizsgálása az érintett ágazatonkénti elemzést követek meg.

A támogatási intézkedések összeegyeztethetősége a légi szállítási ágazatban

(161) A Bizottság úgy tekinti, hogy a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt mentesség ügyében, amely szerint engedélyezettek a támogatások, ha bizonyos tevékenységek fejlődését segítik elő, anélkül hogy a kereskedelem feltételei a közös érdekekkel ellentétes mértékben módosulnának, hogy semmi nem enged arra következtetni, hogy a szóban forgó rendszer alkalmazásában a légi szállítás ágazatának juttatott támogatások a közös piaccal összeegyeztethetőek lennének. Valójában az adott esetben a Szerződés 92. és 93. cikkének és az EGT-egyezmény 61. cikkének a repülési ágazat állami támogatásaira való alkalmazásával kapcsolatos bizottsági iránymutatásokban⁽⁷⁹⁾ előíranyozott mentességek egyike sem alkalmazható.

(162) Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy kivételképpen a Bizottság bizonyos támogatásokat engedélyez a légi szállítás működtetése számára:

a) az 1998. évi, 2000-ben módosított, regionális indíttatású állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások⁽⁸⁰⁾ alapján az elszigetelt fekvésű régiókból indított repülőjáratokat üzemeltető társaságok számára, ezeknek a régióknak a tartós hátrányaiból adódó többletköltségekre való tekintettel, a Szerződés 299. cikkének (2) bekezdésében foglalt meghatározás szerint,

b) a repülőterek finanszírozására és a regionális repülőterekről közlekedő légitársaságoknak nyújtott indulási célú állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatások alapján⁽⁸¹⁾ azoknak az új légitársaságoknak, amelyek regionális repülőterekről közlekednek és ahol az éves forgalom 5 millió utasnál kevesebb, a szigorúan az elindulásukhoz kapcsolódó költségek 30 %-áig (a jelzett költségek 40 %-áig az első három évben azoknak a repülőtereknek az esetében, amelyek az iránymutatások értelmében hátrányos helyzetű régióban találhatók).

⁽⁷⁹⁾ HL C 350., 1994.12.10., 5. o.

⁽⁸⁰⁾ HL C 258., 2000.9.9., 5. o.

⁽⁸¹⁾ HL C 312., 2005.12.9., 1. o.

⁽⁷⁸⁾ Lásd a (17) preambulumbekkezdésben szereplő táblázatot.

(163) A fentiekre való tekintettel a Bizottság elfogadja, hogy Franciaország adott esetben ne számítsa bele a visszatérítendő támogatás számításába az erre vonatkozó összegeket:

- a) azoknál a légi járműveknél, amelyeket tartósan teljesen elszigetelt fekvésű régióból üzemeltetnek, amennyiben kimutatható, hogy ezeknek a légi járműveknek a karbantartása ebben a régióban történik és a támogatások a megállapított többletköltségeknél kisebbek,
- b) és az új légitársaságok érintett járműveinél, amelyeket regionális repülőtérrel üzemeltetnek, a fenti támogatható költségek mértékéig, amennyiben a kérdéses vonalakra az érintett időszakban nem vonatkozik olyan közszolgáltatási szerződés, amelyre a közösségi légi szállítóknak a Közösségen belüli légi összeköttetésekhez való hozzáféréseiről szóló, 1992. július 23-i 2408/92/EGK tanácsi rendelet 4. cikke szerinti pénzügyi kompenzációt nyújtottak. ⁽⁸²⁾

(164) Minden egyéb esetben a légi szállítási vállalkozásoknak a szóban forgó rendszer alkalmazásában nyújtott támogatások a Szerződéssel nem összeegyeztethetőek.

A támogatási intézkedések összeegyeztethetősége a tengeri szállítási ágazatban

(165) A Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alkalmazásában, az 1997. évi, majd 2004. évi közösségi iránymutatások ⁽⁸³⁾ meghatározzák azokat az állami támogatási rendszereket, amelyek engedélyezhetők annak érdekében, hogy a tengeri szállítás közösségi vállalkozásainak érdekeit alátámasszák a harmadik országok versenyével szemben, olyan általános célkitűzések érdekében, mint például a következők:

- megőrizni a közösségi munkahelyeket (mind a tengeren, mind a szárazföldön);
- javítani a biztonságot;
- megőrizni a tengeri szállítás know-how-ját a Közösségben és fejleszteni a tengeri szállítással kapcsolatos hozzáértést.

(166) Vagyis a fent nevezett célkitűzésekre való tekintettel, az 1997. évi és 2004. évi közösségi iránymutatások engedélyeznek bizonyos adóintézkedéseket a tengeri szállítással foglalkozó vállalatok számára, versenyképességük javítása céljából (3.1. pont)

(167) Ily módon emlékeztetni kell arra, hogy a tengeri szállítások közös politikájának keretében az állami támogatások célkitűzése az, hogy elősegítse a közösségi flotta világszerte

versenyképességét. Következésképpen az adókönyvtési rendszereknek általános érvénnyel meg kell követelniük, hogy legyen kapcsolat valamely közösségi zászlóhoz.

(168) Mi több, az ilyen rendszerek által nyújtott előnyöknek meg kell könnyíteniük a tengeri szállítás fejlesztését és a foglalkoztatást ebben az ágazatban, a Közösség érdekeinek megfelelően. Következésképpen a fent említett adóelőnyöknek szigorúan a tengeri szállítási tevékenységekre kell korlátozódniuk. Így amikor egy tengeri szállítással foglalkozó társaság egyidejűleg más üzleti tevékenységeket is folytat, szigorú számviteli elkülönítést kell alkalmazni a két tevékenység között, annak megakadályozására, hogy bármiféle „túlfolyásra” sor kerülhessen, olyan tevékenységek irányában, amelyek a tengeri szállítás definíciójának nem felelnek meg

(169) Nem vitatható, hogy a szóban forgó rendszer a francia zászló alatt üzemelő hajók finanszírozása számára próbál előnyt biztosítani és arra törekszik, hogy a tengeri szállítási ágazatot és foglalkoztatását fejlessze.

(170) Ezenkívül a szóban forgó rendszer alkalmazásában nyújtott támogatások megkönnyítik a hajók finanszírozását és ily módon hozzájárulnak a közösségi flotta megújulásához. E tekintetben a Bizottság osztja a francia hatóságok véleményét, amely szerint a szóban forgó támogatások hozzájárulnak mind a nemzeti zászló alatt hajózó flotta konszolidálásához, mind megfiatalításához. ⁽⁸⁴⁾ Különösen azzal az érveléssel ért egyet, amely szerint – mégpedig az engedély mechanizmusa miatt, amely a szóban forgó rendszer alkalmazását attól a kötelezettségtől teszi függővé, hogy legyen a Közösség területén egy stratégiai döntéshozatali központ a tengeri szállítással kapcsolatos tevékenységek irányítására és a hajók irányítására, és amely figyelembe veszi a foglalkoztatással kapcsolatos megfontolásokat – a jelzett rendszer hozzájárul a tengeri szállítással kapcsolatos közösségi foglalkoztatáshoz, mind a szárazföldön, mind a tengeren. ⁽⁸⁵⁾ Ezeket az elemeket egyébként több hajótulajdonos megerősítette, olyan érdekelt felek, amelyek a szóban forgó rendszer fontosságát hangsúlyozták abból a szempontból, hogy az ilyen zászló alatt üzemeltetett hajók legénységének többletköltségét ellensúlyozza, biztosítsa a kiváló minőségű munkahelyet megtartását a tengeri szállításban és hozzájáruljon az egyik tagállam zászlaja alatt hajózó flotta fenntartásához illetve fejlesztéséhez. ⁽⁸⁶⁾ A Bizottság azonban hozzáteszi, hogy a 2004. évi közösségi iránymutatások alkalmazásában, ha a hajók vontató- vagy kotróhajók, a nyújtott támogatások csak akkor tekinthetők összeegyeztethetőnek a közös piaccal, ha éves tevékenységük legalább 50 %-a megfelel a tengeri szállítás definíciójának. ⁽⁸⁷⁾

(171) A fentiek figyelembevételével úgy tekinthető tehát, hogy a CGI 39 CA. cikkében szereplő adórendszer, amennyiben megfelel a 2004. évi közösségi iránymutatások 3.1. pontjának, a tengeri szállítási ágazat számára előnyös és az alkalmazandó közösségi iránymutatásokban meghatározott célkitűzéseknek megfelel.

⁽⁸²⁾ HL L 240., 1992.8.24., 8. o.

⁽⁸³⁾ Hivatkozás a 12. lábjegyzetben. E tekintetben a Bizottság jelzi, hogy a jogellenesen adott támogatások összeegyeztethetőségét mindig a megadásuk időpontjában hatályban lévő támogatási eszköz kapcsán rögzített, alapvető szabályokra való figyelemmel kell értékelni (lásd e tekintetben a jogellenes állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közleményt, HL C 119., 2002.5.22., 22. pont). Ennélfogva, feltételezve hogy a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában támogatási intézkedéseket a tengeri szállítás számára nyújtott állami támogatásokról szóló, 2004. évi közösségi iránymutatások hatálybalépését követően adták meg, akkor csak ez utóbbi iránymutatások alkalmazhatók. A vonatkozó szabályokat azonban, a vontató- és a kotróhajók kivételével, nem módosították (lásd lentebb a (170) preambulumbekendést).

⁽⁸⁴⁾ Lásd a (38) preambulumbekendést.

⁽⁸⁵⁾ Lásd a (25) és (26) preambulumbekendést.

⁽⁸⁶⁾ Lásd az (57) preambulumbekendést.

⁽⁸⁷⁾ Lásd e tekintetben a fentebb, a 12. lábjegyzetben hivatkozott, a tengeri szállítás számára nyújtott állami támogatásokról szóló, 2004. évi közösségi iránymutatások 3.1. pontjának tizenkettedik-tizenhatodik bekezdését.

(172) Ugyanakkor annak érdekében, hogy ki lehessen használni a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt mentességet, az ennek a rendszernek az alkalmazásában nyújtott támogatásokat szigorúan a követendő célkitűzéshez kell arányosítani, és nem szabad megváltoztatni a kereskedelem feltételeit a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

(173) E tekintetben a francia hatóságok figyelmét fel kell hívni a 2004. évi közösségi iránymutatások 11. pontjában megállapított szabályra a támogatás korlátozásával kapcsolatban, és amely szerint: „A maximális elfogadható támogatási szint a tengerészekre vonatkozó adóügyi és társadalombiztosítási járulékok elengedése és a tengeri szállítási társaságok árbevételét terhelő adó csökkentése. Ennél nagyobb mértékű előnyöket, a verseny bármiféle torzulásának elkerülése érdekében, más támogatási rendszerekben kereszttül nem adhatnak. Következésképpen annak ellenére, hogy az egy-egy tagállam bejelentett összes támogatási rendszert önmagában vizsgálják, a Bizottság úgy véli, hogy a támogatás teljes összege – a 3., 4., 5. és 6. pontok szerinti közvetlen kifizetések formájában – nem haladhatja meg a tengeri szállítási tevékenységekre és a tengerészekre kivetett adók és társadalombiztosítási hozzájárulások összegét”. Ennek a rendelkezésnek a végrehajtásához a francia hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy azok az éves támogatások, amelyekben egy adott hajótulajdonos e rendszer jogcímén részesült, halmozottan azokkal, amelyeket az 1997. évi és a 2004. évi közösségi iránymutatások 3-6. szakaszaiban érintett összes támogatási rendszer jogcímén adtak neki – ideértve különösen a úrtartalom szerinti átalányadózást a tengeri szállítási társaságok javára⁽⁸⁸⁾, valamint a társadalombiztosítási terhek és az iparüzési adó tengeri szállítással kapcsolatos részének megfizetése alóli mentesítéseket – nem haladják meg ennél a hajótulajdonosnál azoknak az adóknak, illetékeknek és társadalombiztosítási járulékoknak a teljes összegét, amelyeket a tengeri szállítási tevékenységek és a tengerészek után rendes körülmények között le kellene róni. Bármiféle, a fent jelzett összeget esetleg meghaladó rész a közös piaccal összegegyeztetetlen és azt be kell fizetni.

(174) Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy a CGI 39 CA. cikke által létrehozott rendszer alkalmazásában a tengeri szállítási vállalatoknak nyújtott támogatások a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összegegyeztethetők, a (172) és (173) preambulumbekendésekben kinyilvánított feltételek függvényében.

A támogatási intézkedések összegegyeztethetősége a vasúti szállítási ágazatban

(175) A Bizottság úgy véli, hogy a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontjában előirányzott mentességek, amennyiben bizonyos régiók fejlődésére vonatkoznak, nem alkalmazhatók a szóban forgó rendszerre, amikor a vasúti szállítási ágazathoz kapcsolódó eszközök finanszírozását célozzák. Ezzel szemben a Bizottság megvizsgálta a jelzett rendszer összegegyeztethetőségét a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával.

(176) Tekintettel a vasúttársaságok történelmi helyzetére és a vasúti szállítás piaci részarányának csökkenésére, az egyéb szállítási módok versenyevel való szembenézés érdekében

fel kell gyorsítani a gördülőanyag lecserélésének folyamatát. A gördülőanyag komolyabb és rohamosabb korszerűsítésére és/vagy megújítására van szükség a vasúti szállítás piaci részarányának a többi, kevésbé tartós és a környezet számára terhebb szállítási módokkal szembeni további csökkenésének elkerülése érdekében.

(177) A Bizottság úgy véli, hogy a gördülőanyag lecserélése összegegyeztethető az interoperabilitás erősítésének közös politikájával. Ezenkívül a gördülőanyag lecserélése hozzájárul a szolgáltatások biztonságához és korszerűsítéséhez, a pontosság, a megbízhatóság és a gyorsaság tekintetében. Mivel a gördülőanyag lecserélése a vasúti ágazat fejlődésének serkentésére irányuló politika lényeges eleme, a Bizottság szerint a javasolt intézkedések a közös érdekekkel nem állnak szemben.

(178) Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy a CGI 39 CA. cikke által létrehozott rendszer alkalmazásában a vasúti szállítási vállalatoknak nyújtott támogatások a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összegegyeztethetők.

A támogatási intézkedések összegegyeztethetősége az ipari ágazatban

(179) Ami a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt mentességet illeti, amely szerint engedélyezettek a támogatások, ha bizonyos tevékenységek fejlődését megkönnyítik, anélkül hogy a kereskedelem feltételei a közös érdekekkel ellentétes mértékben módosulnának, megjegyzendő, hogy ennek a rendszernek egyetlen jellegzetessége sem enged arra következtetni, hogy az annak alkalmazásával az ipari ágazatnak juttatott támogatási intézkedések a közös piaccal összegegyeztethetők lennének.

(180) Ugyanakkor a Bizottság nem zárhatja eleve ki azt a feltételezést, amely szerint egyes, az ipari ágazatra vonatkozó, a CGI 39 CA. cikkének alkalmazásában finanszírozott eszközöknél a finanszírozás a regionális célú állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások által előírt feltételek tiszteletben tartásával történt,⁽⁸⁹⁾ különös tekintettel arra, hogy a beruházásnak egy, a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének a) vagy c) pontja szerint támogatható régióban kell megvalósulnia, és hogy a kedvezményezett hozzájárulásának legalább a szóban forgó finanszírozás 25 %-át el kell érnie. Mindenesetre a regionális támogatások felső határait tiszteletben kell tartani olyankor, amikor egy vállalkozás a szóban forgó támogatásokból és regionális célú támogatásokból halmozottan részesült.

(181) Ezekre a feltételekre is figyelemmel, a Bizottság úgy véli, hogy az ennek az ágazatnak ily módon nyújtott támogatási intézkedések a közös piaccal összegegyeztethetők.

A támogatási intézkedések összegegyeztethetősége a pénzügyi ágazatban

(182) Ami a pénzügyi ágazatot illeti, a Bizottság úgy véli, hogy az előzőleg tervezett, nem ágazati mentességek annak értékelésében, hogy a GIE tagjainak juttatott támogatási intézkedések a közös piaccal összegegyeztethetők-e, nem relevánsak.

⁽⁸⁸⁾ A Bizottság 2003. május 13-i C (2003) 1476 FIN határozata – Állami támogatás N 737/2002.

⁽⁸⁹⁾ HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

(183) Ugyanakkor, számításba véve a lízingben történő finanszírozási ügylet globális jellegét, a Bizottság úgy véli, hogy ha a tengeri, a légi és a vasúti szállítási ágazatnak, valamint az ipari ágazatnak nyújtott támogatási intézkedések a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthetők, akkor nemcsak a vonatkozó javak használói tekintetében, hanem az érintett GIE-tagok tekintetében is összeegyeztethetők. Fontos, hogy a GIE-tagokat, amennyiben a vizsgált finanszírozási műveletek lebonyolításához és a használók számára a fent említett mentességek kihasználásához közvetítésük nélkülözhetetlen, ne büntessék meg azért, mert nem a fent nevezett ágazatokba tartoznak. A Bizottság úgy véli, hogy ezt az elemzést alátámasztja az a tény, hogy a globális előnyből a használónak visszajuttatandó rész pontos meghatározása – amely a CGI 39 CA. cikkének megfelelően a globális előny legalább 2/3-át képviseli – a GIE tagjai és a használók közötti üzleti tárgyalás eredménye, amint ezt a francia hatóságok kiemelik. Ez a körülmény valójában arra a tényre utal, hogy – a fenti támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó szabályoknak megfelelően – a GIE tagjai a globális előnynek csak azt a részét tarthatják meg, amely a kitűzött célok megvalósításához nélkülözhetetlen.

5. Visszatérítés

(184) A Bizottság emlékeztet arra, hogy minden, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett és a szóban forgó rendszernek megfelelően juttatott támogatást az EK-Szerződés 93. cikkének [amely a Szerződés 88. cikke lett] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban, vissza kell téríteni. ⁽⁹⁰⁾

(185) Ugyanakkor a jelzett 14. cikk (1) bekezdése szerint „a Bizottság nem írja elő a támogatás visszatérítését, ha ezáltal a közösségi jog egyik általános elvével ellentétesen járna el”. E tekintetben a megítélés az volt, hogy a Bizottságnak állást kell foglalnia, azoknak a kivételes körülményeknek a figyelembevételével, amelyek a jelzett 14. cikk (1) bekezdésének megfelelően indokolják, hogy a jogellenesen nyújtott támogatások visszatérítéséről lemondjon, amennyiben ez a visszatérítés ellentétes lenne a közösségi jog egyik alap-elveivel. ⁽⁹¹⁾

(186) Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a jogbiztonság alapvető követelménye a közösségi jogból adódó jogi helyzetek és viszonyok előreláthatóságának garantálását célozza, és ebből adódóan ellentétben áll azzal,

hogy a Bizottság jogköreinek gyakorlását határozatlan ideig késleltesse. ⁽⁹²⁾

(187) Az adott esetben nem állítható ugyan, hogy a jogos elvárás elvét megsértették volna, ⁽⁹³⁾ az adott eset nagyon sajátos körülményeire való tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó rendszer kedvezményezettjeivel szemben a jogbiztonság elvét félreértelmezték.

(188) Valójában a Bizottság úgy véli, hogy egy csomó kivételes jelzés van, amelyek szerint úgy tekinthető, hogy egyrészt a Bizottság a szóban forgó rendszer megvizsgálásával kapcsolatos jogköreinek gyakorlását késleltette, másrészt pedig a jelzett rendszer kedvezményezettjeit annak szabályszerűségét illetően félrevezették.

(189) Emlékeztetni kell arra, hogy 1998. március 17-i levelükben a francia hatóságok a Bizottságot tájékoztatták a CGI 39 C. cikkének második bekezdése és 39 CA. cikke szerinti mechanizmus létezéséről. Igaz, hogy ez a levél nem testesít meg a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentést, ⁽⁹⁴⁾ és hogy a Bizottság erre a levélre való reagálásának hiánya, önmagában vagy egymaga, nem jelenthette a jogbiztonság elvének megsértését, és még kevésbé a Szerződés 87. és 88. cikkeiben foglalt rendelkezések hathatóságának megszüntetését. Ettől függetlenül a Bizottság figyelme most a szóban forgó rendszer felé fordult. ⁽⁹⁵⁾

(190) Ezenkívül a hozzá benyújtott és a Sea France és a BAI tengeri szállítási társaságok állítólagosan támogatásban való részesítését bejelentő két panasz bizonyítása keretében a Bizottság két alkalommal kérdezte ki a francia hatóságokat

⁽⁹²⁾ Lásd a Bíróság 2002. szeptember 24-i ítéletét, Falck és Acciaierie di Bolzano/Bizottság (C-74/00 P és C-75/00 P, EBHT 2002, I-7869. o., 140. pont).

⁽⁹³⁾ A Bizottság nem adott olyan jellegű pontos, feltétlen és egyértelmű garanciákat, amelyek alapján a francia hatóságok és/vagy a szóban forgó rendszer kedvezményezettjei megalapozott reményeket fűzhettek volna annak szabályszerűségéhez (a jogos elvárás meghatározásáról lásd a Bíróság 1987. március 11-i, Van den Bergh en Jurgens/Bizottság, 265/85, EBHT 1155. o., 44. pontja és 1990. június 26-i, Sofrimport/Bizottság, C-152/88, EBHT I-2477. o. 26. pontja ítéletét; és az Elsőfokú Bíróság 2000. január 18-i ítéletét, Mehibas Dordtselaan/Bizottság, T-290/97, EBHT II-15. o. 59. pont, valamint 2003. július 9-i ítéletét, Kyowa Hakko Kogyo/Bizottság, T-223/00, EBHT II-2553. o., 51. pont; egy jogellenesen megvalósított támogatás kedvezményezettjeinél a jogos elvárás hiányával kapcsolatban lásd a Bíróság 2004. november 11-i ítéletét, Demesa és Territorio Histórico de Álava/Bizottság, C-183/02 P és C-187/02 P, EBHT I-10609. o., 44. és 45. pont és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁽⁹⁴⁾ Lásd a (153)–(155) preambulumbekendést.

⁽⁹⁵⁾ A Bizottság mindazonáltal fontosnak tartja jelezni, hogy egy ilyen körülmény (a fentebb, a 90. lábjegyzetben hivatkozott) 659/99 rendelet és a végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 784/2004/EK bizottsági rendelet hatálybalépése óta nem ismétlődhet meg (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.). Valójában, ennek a két rendeletnek megfelelően, emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok kötelezettsége minden új támogatási projektről bejelentést tenni. A gyakorlati módszerekre, különösen a bejelentések megtételéhez szükséges típusnyomtatványok felhasználására e tekintetben világos meghatározások vannak.

⁽⁹⁰⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

⁽⁹¹⁾ Lásd az 1987. november 24-i ítéletet, RSV/Bizottság, hivatkozás a 24. lábjegyzetben.

egy új hajóik finanszírozási módja tárgyában. Tehát mind 2000. július 10-i, mind 2003. április 2-i válaszukban a francia hatóságok világosan ismertették a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszert, ⁽⁹⁶⁾ világosan feltárva annak terjedelmét.

- (191) Ennélfogva, mivel a Bizottság a kérésére a francia hatóságok által eljuttatott küldeményekre és a szóban forgó rendszer feltételeire nem reagált, úgy tekinthető, hogy késedelmeskedett jogköreinek gyakorlásával, mivel a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására csak 2004. december 14-én került sor, és ezzel hagyta, hogy a szóban forgó rendszer szabályszerűsége továbbra is kétséges legyen.
- (192) Ami a francia hatóságoknak a Franciaország által a Britanny Ferries számára nyújtott állami támogatás végrehajtásáról szóló, 2001. május 8-i 2002/15/EK bizottsági határozatra való hivatkozását illeti, ⁽⁹⁷⁾ meg kell említeni, hogy a Bizottság abban konstatacióra jutott, hogy az akkori rendszer általános intézkedés, mivel az a gazdaság minden ágazata számára nyitott volt és az általános szabályokhoz igazodott. Ha igaz az, hogy a szóban forgó rendszer ebben az ügyben ugyanaz volt, mint az 1998 előtt hatályos, azt mindazonáltal meg kell állapítani, hogy ez a tény ennek a határozatnak az indokaiból nem következett egyértelműen, és hogy ez a körülmény ily módon a szóban forgó rendszer kedvezményezetteit félrevezethette.
- (193) Ebből következik, hogy a fent nevezett elemek kombinációja olyan jellegű, amely rávilágít az adott esetben a szóban forgó körülmények kivételes jellegére, és indokoltá teszi a szóban forgó rendszer kedvezményezettjeinek vonatkozásában a jogbiztonság elvének tiszteletben tartását, a támogatások visszatérítésének korlátozását, a juttatásuk időpontja szerinti megkülönböztetéssel.
- (194) A Bizottság úgy véli, hogy Franciaországnak a 98-546. sz. törvény 1998-as hatálybalépése óta jogellenesen nyújtott, összeegyeztethetetlen támogatásokat nem kell visszatérítenie azoknak a finanszírozási műveleteknek a keretében, amelyekre vonatkozóan az illetékes nemzeti hatóságok, a hivatalos vizsgálati eljárásnak a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésére való tekintettel történő megindításáról szóló, 2004. december 14-i bizottsági határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetése, 2005. április 13. előtt, jogilag kötelező erejű okmánnyal ⁽⁹⁸⁾ vállalták a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer előnyének biztosítását.
- (195) Ezzel szemben minden olyan finanszírozási ügyletnél, amelyek vonatkozásában az illetékes nemzeti hatóságok a CGI 39 CA. cikke szerinti rendszer előnyének biztosítására jogilag kötelező erejű kötelezettséget csak a fent említett közzétételt követően vállaltak, az összeegyeztethetetlen támogatást a kedvezményezettekkel vissza kell térítenni. Ebben az összefüggésben a GIE tagjai által végül is megtartott, illetve a használónak visszajuttatott előny összegét számításba kell venni. ⁽⁹⁹⁾ Abban az esetben, ha a támogatás a szóban forgó eszköz használóját illetően részlegesen összeegyeztethető, a GIE tagjaitól visszatérítendő összeget ugyanabban az arányban kell meghatározni,

mint amelyet az eszköz használójának visszajuttatott előnyre alkalmaztak.

- (196) A Bizottság úgy véli, ebben az összefüggésben tanácsos kimondani, hogy az a tény, miszerint a GIE tagjai által viselt adóügyi és jogi kockázatokat bizonyos esetekben szerződésileg átháríthatták az eszközök használóira, nem lehet ellentétes azzal elvvel, amely szerint a Bizottság, amikor a jogellenes támogatás visszatérítését előírja, azt a célt követi, hogy a különböző kedvezményezettekől az általuk saját piacukon, versenytársaikkal szemben élvezett előnyt visszavegye, és a jelzett támogatás folyósítását megelőző állapotot visszaállítsa. Ahogyan ennek a célkitűzésnek a megvalósítása nem függhet a támogatás megadásának formájától, ennek megvalósítása nem függhet a támogatás kedvezményezettjei között kialakított szerződéses szabályozásoktól sem. ⁽¹⁰⁰⁾

VIII. KÖVETKEZTETÉS

- (197) A Bizottság megállapítja, hogy Franciaország jogellenesen, a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdését megsértve valósította meg a CGI 39 CA. cikk szerinti támogatási rendszert.
- (198) Következésképpen Franciaországnak minden szükséges lépést meg kell tennie annak érdekében, hogy ezeket a támogatásokat visszatérítsék, kivéve azokat, amelyekre vonatkozóan az illetékes nemzeti hatóságok, a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetése, 2005. április 13. előtt, jogilag kötelező érvényű okmánnyal kötelezettséget vállaltak, kivéve azokat, amelyek a vasúti szállítás eszközeire vonatkoznak, és – a többi ügyletekre – az állami támogatásokra alkalmazandó ágazati szabályok értelmében megengedhető maximális támogatási összegek levonása után és a más jogcímenek már adott támogatások figyelembevételével. Ezek az ágazati szabályok a tengeri szállításnak nyújtott állami támogatásokról szóló 1997. és 2004. évi közösségi iránymutatások, a regionális célú állami támogatásokra vonatkozó 1998. évi, 2000-ben iránymutatások és a repülőterek finanszírozására és a regionális repülőterekről közlekedő légitársaságoknak nyújtott indulási célú állami támogatásokra vonatkozó 2005. évi közösségi iránymutatások és végül, az ipari ágazatra vonatkozó eszközök finanszírozásánál, a regionális célú állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások.
- (199) A fent hivatkozott összeegyeztethetetlen támogatások kedvezményezettjeinél a visszatérítést meg kell indítani, ha annak megadását az illetékes nemzeti hatóságok, jogilag kötelező érvényű okmánnyal, csak a fenti kihirdetést követően vállalták, a (151), (152) és a (194)–(196) preambulumbekkezdéseknek megfelelően.
- (200) Amennyiben ilyen támogatásokat nyújtottak, a Bizottság kéri Franciaországot, hogy juttassa el a visszatérítési eljárás előrehaladására vonatkozó, a mellékletben csatolt úrlapot, és készítsen egy jegyzéket a visszatérítés által érintett kedvezményezettekéről,

⁽¹⁰⁰⁾Lásd ezzel kapcsolatban, analógiaként a Bíróság 1993. június 10-i határozatát, Bizottság/Görögország (C-183/91, Rec. I-3131. o., 16. ponttól végig).

⁽⁹⁶⁾ Hivatkozás a 16. lábjegyzetben.

⁽⁹⁷⁾ Hivatkozás a 15. lábjegyzetben.

⁽⁹⁸⁾ Lásd ezzel kapcsolatban a Tribunal 2004. január 14-i ítéletét, Fleuren Compost/Bizottság, T-109/01, Rec. II-127. o., 74. és azt követő pontok.

⁽⁹⁹⁾ Lásd a (150)–(152) preambulumbekkezdést.

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT:

1. cikk

Az adótörvénykönyv 39 CA. cikke szerinti rendszer, amelyet Franciaország a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdését megsértve vezetett be – a 2. cikkben megadott intézkedések kivételével – a közös piaccal összeegyeztethetetlen.

2. cikk

Az 1. cikkben említett rendszer keretében hozott támogatási intézkedések a közös piaccal összeegyeztethetők:

1. a tengeri szállítási ágazatban és a légi szállítási ágazatban, a tengeri szállításban nyújtott állami támogatásokról szóló, illetve a légi szállítási ágazatban alkalmazandó közösségi iránymutatások által esetenként megengedett maximális támogatás mértékéig, figyelembe véve azonban az érintett időszakra már juttatott támogatásokat;
2. a vasúti ágazatban; és
3. az ipari ágazatban, a regionális célú állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások által megengedett maximális támogatás mértékéig.

Figyelembe véve az említett rendszer keretében történő finanszírozási ügylet globális jellegét, a tengeri, a légi és a vasúti szállítási ágazatban, valamint az ipari ágazatban hozott támogatási intézkedések a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilváníthatók, nem csak az érintett javak használói tekintetében, hanem a pénzügyi ágazathoz tartozó érintett GIE-tagok tekintetében is.

3. cikk

Franciaország az 1. cikkben említett támogatási rendszert – annak összeegyeztethetlenségének mértékében – megszünteti, és ebből adódóan új engedélyt erre az intézkedésre többé nem ad ki.

4. cikk

(1) Franciaország minden szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy a jogellenesen juttatott támogatásokat azok kedvezményezettjei az 1. cikkben említett rendszer alapján visszatérítsék, kivéve azokat, amelyeket olyan finanszírozási

ügyletek keretében nyújtottak, amelyek vonatkozásában az illetékes nemzeti hatóságok az említett rendszer keretében történő támogatás nyújtására jogilag kötelező erejű, 2005. április 13. előtt elfogadott aktussal kötelezettséget vállaltak, illetve kivéve azokat, amelyeket a 2. cikk említ.

(2) A visszatérítés azonnali hatályú, a nemzeti jog eljárásainak megfelelően, amennyiben azok a jelen határozat azonnali és eredményes végrehajtását lehetővé teszik. A visszatérítendő támogatási intézkedések magukban foglalják a kamatokat, amelyek számítása attól az időponttól indul, amikor ezeket a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátották, addig a napig, amíg a tényleges visszatérítés megtörtént. A kamatokat a 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽¹⁰¹⁾ V. fejezetében foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell kiszámítani.

5. cikk

Franciaország a jelen határozatról szóló értesítés dátumától számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az annak való megfelelés érdekében foganatosított és tervezett intézkedésekről.

Franciaország ezeket az információkat a II. mellékletben szereplő űrlap alapján juttatja el, és kimerítő jegyzéket készít azokról a vállalkozásokról, amelyek az 1. cikkben megnevezett rendszer címén és a 4. cikk (1) bekezdése szerinti feltételek között megadott támogatási intézkedésekben részesültek, az érintett szállítási mobil vagyontárgyokról és az egyes esetekben folyósított összegekről.

Franciaország összeállít egy jegyzéket azokról a vállalkozásokról is, amelyek a 4. cikk (1) bekezdésében megnevezett támogatási intézkedésekben részesültek, és megadja azokat az összegeket, amelyekben az egyes vállalkozások részesültek. Ehhez Franciaország a III. mellékletben szereplő űrlapokat használja.

6. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 20-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

⁽¹⁰¹⁾HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

I. MELLÉKLET

A Szerződés 88. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában észrevételeiket a Bizottságnak benyújtó érdekelt felek jegyzéke

1. Méridionale de Navigation
 2. Caisse d'Epargne
 3. Broström
 4. Calyon
 5. BNP Paribas
 6. Brittany Ferries
 7. CMA CGM
 8. Bourbon Maritime
 9. Société Générale Corporate and Investment Banking
 10. Gaz de France
 11. Louis Dreyfus Armateurs
 12. Névtelen
 13. Fouquet Sacop
 14. Pétro Marine
 15. Air France
 16. Névtelen
-

III. MELLÉKLET

A – TENGERI ÉS LÉGI SZÁLLÍTÁSOK

(továbbítandó az Energiaügyi és Szállítási Főigazgatósághoz)

MINDEN EGYES, TENGERI VAGY LÉGI SZÁLLÍTÁSSAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁG SZÁMÁRA

A. A beruházás jellege és az alkalmazandó iránymutatásoknak való megfeleltethetőség. Ezen belül a légi szállítás számára: teljesen elszigetelt fekvésű hely, működtetés többletköltsége, az iránymutatások szerinti maximálisan támogatható kiadások stb.

B. A visszafizetendő támogatás kiszámítása

(1) A GIE részéről a társaságnak adott visszajuttatás aránya.

(2) A társaság által teljes légi vagy tengeri flottájára érvényesített előny összege a 39 CA. cikk címén, a vizsgált időszakra.

(3) A társaságnak engedélyezett egyéb támogatások összege, az alkalmazható iránymutatásoknak megfelelően, a vizsgált időszakra.

(4) A társaságnak engedélyezhető támogatások maximális összege, az alkalmazható iránymutatásoknak megfelelően.

(5) = (2) + (3) – (4) az esetleges összegeztethetetlen, visszatérítendő támogatás összege

Ha (5) értéke pozitív szám, az érintett GIE-nek vissza kell térítenie: $(5) \times [1 - (1)]$
és a vállalkozásnak vissza kell térítenie: $(5) \times (1)$

B – IPARI BERUHÁZÁSOK ÉS A MEGFELELŐ GIE-K

(továbbítandó a Versenypolitikai Főigazgatósághoz)

A. A beruházás összege, megvalósításának régiója és 25 %-os hozzájárulási feltétel a kedvezményezettek részéről

B. A regionális célú támogatás felső határa az érintett régióra

C. A visszafizetendő támogatás kiszámítása

(1) A minisztériumi utasításból következő előny összege

(2) A vállalkozás által a 39 CA. cikk címén élvezett előny összege

(2) = (1) \times a GIE részéről a társaságnak adott visszajuttatás aránya, az engedély szerint

(3) Az ugyanazon beruházáshoz kapott más, regionális célú támogatások összege

(4) Az engedélyezhető maximális regionális célú támogatás összege, a B felső határ szerint

(5) = (2) + (3) – (4) az esetleges, összegeztethetetlen, visszatérítendő támogatás összege

Ha (5) értéke pozitív szám, az érintett GIE-nek vissza kell térítenie: $[(1) - (2)] \times (5)/(1)$.
és a vállalkozásnak vissza kell térítenie: $(5) \times (2)/(1)$